

PRIJEDLOG

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 150/2011) i članka 18. stavka 3. Uredbe o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme (Narodne novine, broj 154/2004, 44/2005, 30/2010, 34/2012 i 79/2012), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2014. godine donijela

Z A K L J U Č A K

Prihvata se Izvješće o izvršenju godišnjeg programa rada i poslovanja Hrvatskog zavoda za norme u 2013. godini, u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavio Hrvatski zavod za norme aktom BROJ:HZN-2-20/2014-MS-10, od 18. kolovoza 2014. godine.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

**PREDSJEDNIK
Zoran Milanović**

Hrvatski zavod za norme
Croatian Standards Institute

IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU GODIŠnjEG PROGRAMA RADA I POSLOVANJA HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME U 2013. GODINI

Zagreb, lipanj 2014. godine

Sadržaj	
Uvod	2
1 Djelatnost Hrvatskog zavoda za norme	3
2 Članovi Hrvatskog zavoda za norme	3
3 Tijela Hrvatskog zavoda za norme	4
3.1 Upravno vijeće	4
3.2 Ravnatelj	5
3.3 Stručno vijeće	5
4 Opći akti Hrvatskog zavoda za norme	5
5 Unutarnja pravila o radu Hrvatskog zavoda za norme	5
6 Rad Hrvatskog zavoda za norme	5
6.1 Razvoj ljudskih potencijala	5
6.2 Prostor za rad	8
6.3 Rad tehničkih odbora	9
6.4 Tehnička infrastruktura	11
6.5 Hrvatske norme	11
6.5.1 Prihvaćanje međunarodnih i europskih norma	11
6.5.2 Eurokodovi	12
6.5.3 Broj hrvatskih norma	12
6.5.4 Tehnička priprema norma	13
6.5.5 Glasovanje na radne dokumente europskih i međunarodnih normizacijskih organizacija	14
6.5.6 Dostava podataka o prihvaćenim europskim normama i postupak obavlješćivanja (notifikacije)	16
6.6 Doprinos normizacije primjeni pravne stečevine koja se odnosi na sigurnost proizvoda	17
6.7 Članstvo i rad u tijelima međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju	19
6.7.1 Međunarodne organizacije za normizaciju (ISO i IEC)	19
6.7.2 Europske organizacije za normizaciju (CEN i CENELEC i ETSI)	20
6.7.3 Suradnja s nacionalnim normirnim tijelima drugih država	21
6.7.4 Suradnja s drugim tijelima u Republici Hrvatskoj	22
6.8 Informatički sustav HZN-a	22
6.9 Normoteka i rad s korisnicima	24
6.10 Kontaktna točka za Codex Alimentarius	26
6.11 Informacijska središnjica u smislu sporazuma WTO/TBT	28
6.12 Pružanje drugih vrsta usluga	28
6.12.1 Dodjela registracijskih brojeva	28
6.12.2 Usluge informiranja	28
6.12.3 Seminari, predavanja i radionice za izobrazbu korisnika u području primjene norma	29
6.13 Izdavačka djelatnost	29
6.13.1 Objavljivanje hrvatskih norma	29
6.13.2 Objavljivanje drugih normativnih dokumenata	29
6.13.3 Službeno glasilo	29
6.13.4 Druge publikacije	30
6.13.5 Promotivne publikacije	30
6.13.6 Posebni (razvojni) projekti	31
6.13.7 Dostava obveznog primjera službenih publikacija	31
6.14 Aktivnosti u promicanju normizacije	31
6.14.1 Predstavljanje Hrvatskog zavoda za norme	31
6.14.2 Obilježavanje Svjetskog dana norma 2013. godine	32
6.14.3 Međunarodna suradnja	32
6.15 Aktivnosti HZN-a na distribuciji norma i normativnih dokumenata	33
6.15.1 Prodaja hrvatskih norma i drugih normativnih dokumenata	35
6.15.2 Osiguravanje dostupnosti i prodaja stranih norma	37
6.16 Sustav upravljanja kvalitetom HZN-a	38
7 Financijsko izvješće	38
7.1 Prihodi	39
7.2 Rashodi	40
7.3 Razlika prihoda i rashoda prema sustavu državne riznice	41
Zaključak	42

UVOD

Normizacija je u Republici Hrvatskoj na nacionalnoj razini započela 1992. godine u okviru Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo (DZNM). Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo osnovan je na temelju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu republičke uprave (Narodne novine, 73/91) te je između ostalog obavljao i ulogu nacionalnoga normirnog tijela.

Godine 2003. Hrvatski sabor donio je Zakon o normizaciji (Narodne novine 163/03) na temelju kojeg je Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme (Narodne novine, 154/04, 44/05, 30/10) kao neovisne javne ustanove. Hrvatski zavod za norme počeo je s radom kao samostalna javna ustanova 1. srpnja 2005. godine.

Osnutkom Hrvatskog zavoda za norme nacionalna normizacijska djelatnost nastavljena je u HZN-u koji je od Državnog zavoda za mjeriteljstvo preuzeo materijalna sredstva i opremu te djelatnike koji su obavljali poslove u području normizacije. Od tada, u skladu sa Zakonom o normizaciji, Hrvatski zavod za norme zastupa Republiku Hrvatsku u međunarodnim i europskim normizacijskim organizacijama.

Uredbom o izmjeni Uredbe o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme (Narodne novine 30/10) prenesena je nadležnost nad radom Hrvatskog zavoda za norme s ministarstva nadležnog za poslove znanosti na ministarstvo nadležno za poslove gospodarstva.

Hrvatski zavod za norme radi temeljem Zakona o normizaciji (Narodne novine 80/13) i Uredbe o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme (Narodne novine 154/04, 44/05, 30/10, 34/12 i 79/12). Zakonom o normizaciji utvrđena su načela i ciljevi hrvatske normizacije, organizacija i djelovanje Hrvatskog zavoda za norme te pripremanje i izdavanje hrvatskih norma.

Hrvatska se normizacija temelji na sljedećim načelima:

- pravu dragovoljnog sudjelovanja svih zainteresiranih strana u postupku pripreme i prihvaćanja hrvatskih norma te dragovoljnoj primjeni hrvatskih norma
- konsenzusu o sadržaju hrvatskih norma
- javnosti rada u svim fazama pripreme norma i obavlješćivanju javnosti o normizacijskom radu
- sprječavanju prevladavanja pojedinačnih interesa nad zajedničkim interesom
- međusobnoj usklađenosti hrvatskih norma
- uzimanju u obzir dostignutog stanja tehnike te rezultata europske i međunarodne normizacije.

Ciljevi su hrvatske normizacije:

- povećanje razine sigurnosti proizvoda i procesa, čuvanje zdravlja i života ljudi te zaštita okoliša
- promicanje kakvoće proizvoda, procesa i usluga
- osiguranje svrshishodnog korištenja rada, gradiva i energije
- poboljšanje proizvodne učinkovitosti ograničenjem raznolikosti, osiguranjem spojivosti i zamjenjivosti
- uklanjanje tehničkih zapreka u međunarodnoj trgovini.

Hrvatski zavod za norme predstavlja Republiku Hrvatsku kao punopravni član u Međunarodnoj organizaciji za normizaciju ISO (International Organization for Standardization), Međunarodnom elektrotehničkom povjerenstvu IEC (International Electrotechnical Commission), Europskom odboru za normizaciju CEN (European Committee for Standardization) i Europskom odboru za elektrotehničku normizaciju CENELEC (European Committee for Electrotechnical Standardization) te u Europskom institutu za telekomunikacijske norme ETSI (European Telecommunications Standards Institute) kao nacionalno normirno tijelo Republike Hrvatske.

Ovo Izvješće o izvršenju programa rada i poslovanja Hrvatskog zavoda za norme odnosi se na 2013. godinu.

1. DJELATNOST HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Djelatnost HZN-a utvrđena je člankom 5. Zakona o normizaciji i člankom 4. Uredbe o osnivanju HZN-a, tako da HZN obavlja ove poslove:

1. priprema, prihvaća i izdaje hrvatske norme i druge dokumente iz područja normizacije
2. predstavlja hrvatsku normizaciju u međunarodnim i europskim normizacijskim organizacijama
3. održava zbirku hrvatskih norma i vodi registar hrvatskih norma
4. uređuje, izdaje i raspačava hrvatske norme, druge dokumente i publikacije iz područja normizacije
5. uspostavlja i održava baze podataka o normama i drugim dokumentima iz područja normizacije te daje obavijesti o normama i drugim dokumentima
6. u službenom glasilu objavljuje obavijesti o hrvatskim normama te obavijesti o drugim dokumentima iz područja normizacije
7. osigurava informacije o nacionalnim, europskim i međunarodnim normama cijelokupnoj javnosti, a posebno gospodarstvu
8. promiče uporabu hrvatskih norma
9. nabavlja i održava zbirke europskih, međunarodnih te važnijih nacionalnih i granskih normativnih dokumenata
10. uspostavlja infrastrukturu savjetodavnih (programske odbore) i tehničkih tijela (tehnički odbori/pododbore i radne skupine) za obavljanje poslova hrvatske normizacije
11. osigurava i koordinira sudjelovanje hrvatskih predstavnika u radu međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju
12. surađuje s nacionalnim normiranim tijelima drugih država
13. obavlja poslove informativne središnjice za WTO TBT
14. obavlja poslove kontaktne točke za Codex Alimentarius
15. obavlja poslove povezane s obavješćivanjem u području tehničkih norma i propisa
16. priprema, prihvaća i izdaje hrvatske norme za primjenu tehničkog zakonodavstva
17. uspostavlja i održava bazu podataka o hrvatskim normama povezanim s tehničkim zakonodavstvom
18. može pripremati popise hrvatskih norma uz pojedine tehničke propise za objavu u Narodnim novinama
19. izdaje službeno glasilo u kojem objavljuje obavijesti o javnoj raspravi o nacrtima hrvatskih norma, obavijesti o javnoj raspravi o nacrtima europskih norma, obavijesti o novim hrvatskim normama te obavijesti o povlačenju hrvatskih norma kao i druge obavijesti iz područja normizacije
20. uspostavlja, razvija i održava hrvatsko tehničko nazivlje
21. provodi stručnu izobrazbu u području normizacije i srodnih djelatnosti
22. surađuje s tijelima državne uprave u područjima svoje djelatnosti, posebno radi podrške provedbi tehničkoga zakonodavstva
23. surađuje s gospodarskim i drugim strukovnim udrugama, obrazovnim i znanstvenim ustanovama
24. surađuje u razvojnim i istraživačkim projektima povezanim s normizacijom.

U skladu s člankom 13. Statuta Hrvatskog zavoda za norme, djelatnost HZN-a obavlja se u skladu s pravilima međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju te Kodeksom dobre prakse za normizaciju Svjetske trgovinske organizacije.

2. ČLANOVI HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Zakonom o normizaciji i Uredbom o osnivanju HZN-a utvrđeno je da radi ostvarivanja svojih interesa u vezi s hrvatskom normizacijom svaka pravna ili fizička osoba sa sjedištem odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj može biti član HZN-a. Statutom HZN-a je utvrđen način sudjelovanja članova HZN-a u radu i upravljanju HZN-om, vrste članstva i način ostvarivanja članstva.

Pravilnikom o članstvu u HZN-u uređena su pitanja povezana s članstvom u HZN-u, prava i dužnosti članova, utvrđivanje iznosa članarine i način njezina plaćanja, prijavljivanje i primanje u članstvo te prestanak članstva. Tijela državne uprave prijavljuju se za suradnju s HZN-om i prema članku 2. Pravilnika o članstvu u HZN-u smatraju se redovitim članovima HZN-a.

Tijekom 2013. godine došlo je do promjene broja članova HZN-a. U Tablici 1. prikazani su podaci o članovima HZN-a za 2012. i 2013. godinu, a prema vrsti članstva i pravnih osoba u skladu s odlukama Upravnoga vijeća tijekom 2013. godine.

Tablica 1: Podaci o broju članova Hrvatskog zavoda za norme

Vrsta članstva, vrsta pravne ili fizičke osobe	2012-12-31	2013-12-31
Članovi promatrači		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	20	21
Fizičke osobe	1	0
Ukupno promatračkih članova	21	21
Redoviti članovi		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	291	284
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – javne ustanove i slično	28	29
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – HGK, HOK, HUP	2	2
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovne komore ili udruge	4	4
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovna društva	18	18
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – škole	2	2
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – fakulteti	25	25
Fizičke osobe – pojedinci	40	40
Obrt – fizičke osobe	16	16
Tijela državne uprave	51	51
Ukupno redovnih članova	477	471
Ukupno članova HZN-a	498	492

3. TIJELA HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Člankom 6. Uredbe o osnivanju HZN-a utvrđena su tijela HZN-a: Upravno vijeće, ravnatelj i Stručno vijeće. Statutom HZN-a uređeno je osnivanje Savjeta za norme i Tehničke uprave te programske i tehničke odbora.

3.1 UPRAVNO VIJEĆE

Predsjednik i članovi Upravnog vijeća HZN-a imenovani su Rješenjem Vlade Republike Hrvatske 30. kolovoza 2012. godine (KLASA: 080-02/12-01/524, URBROJ: 5030115/1-12-01, Narodne novine broj 101/2012).

Člankom 26. stavkom 4. Statuta HZN-a utvrđeno je da se sjednice Upravnog vijeća održavaju po potrebi, a najmanje šest puta godišnje. Upravno je vijeće tijekom 2013. godine održalo ukupno 6 sjedница. Na sjednicama Upravnoga vijeća raspravljana su pitanja i donesene odluke iz njegove nadležnosti.

3.2 RAVNATELJ

U skladu s člankom 38. Statuta, ravnatelj organizira i vodi rad i poslovanje Hrvatskog zavoda za norme.

Ravnatelj HZN-a imenovan je Rješenjem Vlade Republike Hrvatske 20. prosinca 2012. godine (KLASA: 080-02/12-01/645, URBROJ: 5030115/1-12-03, Narodne novine broj 3/2013).

Tijekom 2013. godine ravnatelj HZN-a obavljao je poslove sukladno članku 38. Statuta HZN-a, a za svoj rad bio je odgovoran, u skladu člankom 36. Statuta Vladi Republike Hrvatske, ministru nadležnom za poslove gospodarstva i Upravnem vijeću.

3.3 STRUČNO VIJEĆE

U skladu s člankom 6. Zakona o normizaciji, članovi HZN-a članovi su Stručnog vijeća i imaju pravo sudjelovati u njegovu radu. U skladu s Uredbom o osnivanju HZN-a, člancima 32. i 33. Statuta utvrđeni su poslovi Stručnoga vijeća i način njegova rada.

Stručno vijeće Hrvatskog zavoda za norme održalo je 6. sjednicu 11. veljače 2013. godine na kojoj je u skladu sa Statutom HZN-a ravnatelj HZN-a podnio je Stručnom vijeću izvještaj o radu HZN-a.

4. OPĆI AKTI HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Opći akti Hrvatskog zavoda za norme su: Statut HZN-a, Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, Pravilnik o radu Hrvatskog zavoda za norme, Poslovnik o radu Upravnog vijeća, Cjenik usluga HZN-a, Cjenik norma i drugih publikacija, Odluka o iznosu članarine u HZN-u te drugi akti kojima se uređuju pojedina pitanja povezana s obavljanjem djelatnosti HZN-a i odluke kojima se utvrđuju pitanja značajna za rad HZN-a.

5. UNUTARNJA PRAVILA O RADU HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Prema članku 13. Statuta HZN-a, djelatnost HZN-a obavlja se u skladu s pravilima međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju te Kodeksom dobre prakse za normizaciju Svjetske trgovinske organizacije.

Tijekom 2005. godine, nakon početka rada HZN-a i provedene analize odgovarajućih dokumenata međunarodnih organizacija (ISO-a i IEC-a) i europskih organizacija (CEN-a, CENELEC-a i ETSI-ja) kojima su utvrđena pravila rada tih organizacija i njihovih članova, pristupilo se pripremi novih pravila rada HZN-a.

U postupku pristupanja Svjetskoj trgovinskoj organizaciji i potpisivanja Sporazuma o tehničkim zaprekama u trgovini (WTO TBT), Republika je Hrvatska preuzeo obvezu primjene Kodeksa dobre prakse za normizaciju u radu hrvatskoga nacionalnog normirnoga tijela pa su odredbe tog dokumenta, koji postavlja niz detaljnih pravila za rad nacionalne normizacije, također uvrštene u pravila rada HZN-a.

Unutarnja pravila rada HZN-a pripremljena su u skladu s uvjetima za članstvo u europskim normirnim tijelima (CEN-u i CENELEC-) koji utvrđuju da statut i pravila rada nacionalnoga normirnog tijela moraju biti potpuno uskladjena s organizacijom dragovoljne normizacije tih europskih tijela.

Tijekom 2013. godine stručne službe HZN-a provodile su izmjene i dopune Unutarnjih pravila za normizaciju kako bi se ta pravila uskladila s obvezama koje proizlaze iz punopravnoga članstva HZN-a u europskim normizacijskim organizacijama i s Uredbom (EU) br. 1025/2012 Europskoga parlamenta i Vijeća o europskoj normizaciji.

6. RAD HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

6.1 RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

Početkom 2013. godine u HZN-u je bilo zaposleno 58 službenika na neodređeno vrijeme.

Prosječna starost službenika bila je 47 godina. Prema zastupljenosti spolova, žene su činile 59 % službenika, a muškarci 41 % službenika.

Struktura službenika prema stručnoj spremi bila je sljedeća:

Stručna spremi	Broj službenika	% od ukupnog broja službenika
mr. sc.	5	9
VSS	35	60
VŠS	2	3
SSS	16	28
UKUPNO	58	100

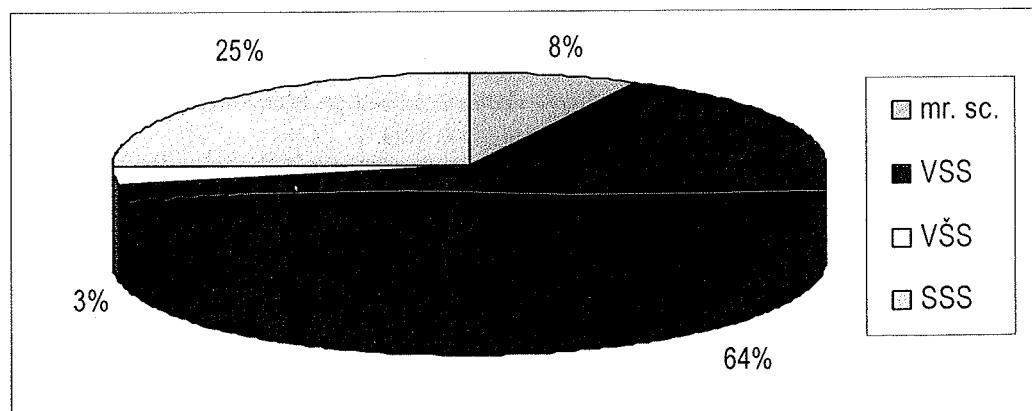
Tijekom 2013. godine, zbog privremene nesposobnosti za rad, s radnog mesta bila su duže odsutna tri službenika (VSS, VŠS, SSS), jedna službenica (VSS) koristila je dopust radi skrbi i njege djeteta, a jedan je službenik (VSS) trajno premješten u Ministarstvo financija.

Pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj Uniji, Vlada Republike Hrvatske odredila je HZN kao Kontaktну točku za proizvode i Kontaktну točku za provedbu službenog obavješćivanja (NN 91/2013 i NN 99/2013). Uslijed preuzetih obveza došlo je do znatnog povećanja obima poslova. Također je došlo do znatnijeg povećanja obima posla u temeljnoj djelatnosti temeljem implementacije Uredbe (EU) broj 1025/2012 Europskoga parlamenta i Vijeća o europskoj normizaciji, o izmjenama Direktive Vijeća 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i Direktiva 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća i ukidanju Odluke Vijeća 87/95/EEZ i Odluke br. 1673/2006/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća (SL L 316, 14. 11. 2012., str. 12–33.). Slijedom navedenog je u izvještajnom razdoblju, a na temelju provedenog postupka javnog natječaja, zaposleno sedam službenika na neodređeno vrijeme (VSS), od kojih je jedna službenica trajno premještena iz Ministarstva zaštite okoliša i prirode.

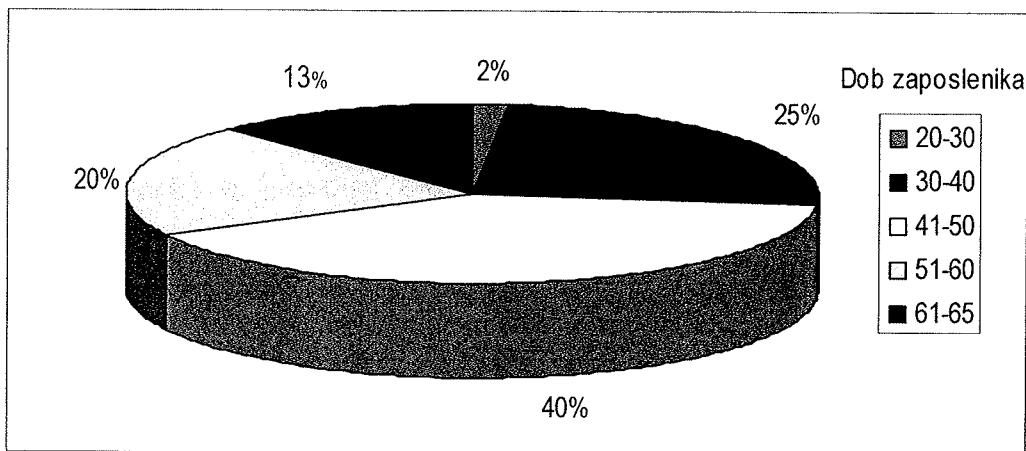
Tako je na dan 31. prosinca 2013. godine HZN zapošljavao 64 službenika (61 na neodređeno vrijeme i 3 na određeno vrijeme), prosječne starosti 47 godina.

Struktura službenika prema stručnoj spremi na kraju godine bila je sljedeća:

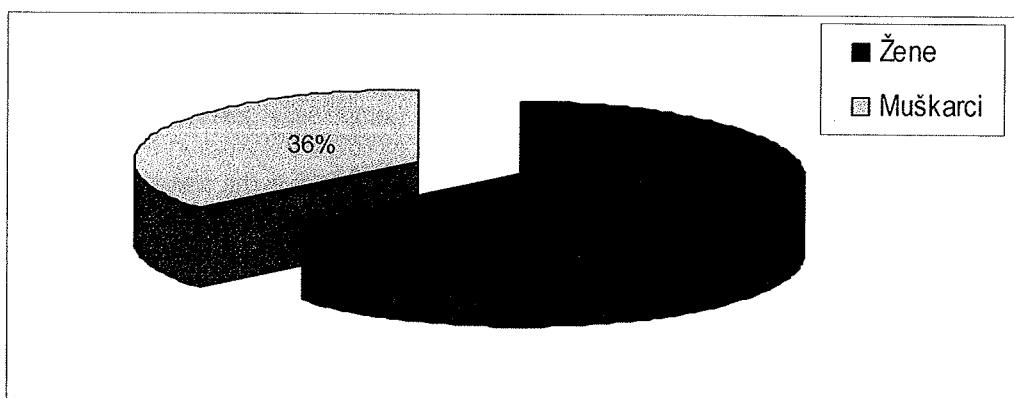
Stručna spremi	Broj službenika	% od ukupnog broja službenika
mr. sc.	5	8
VSS	41	64
VŠS	2	3
SSS	16	25
UKUPNO	64	100

Slika 1 – Struktura službenika prema stručnoj spremi na dan 31.12.2013.

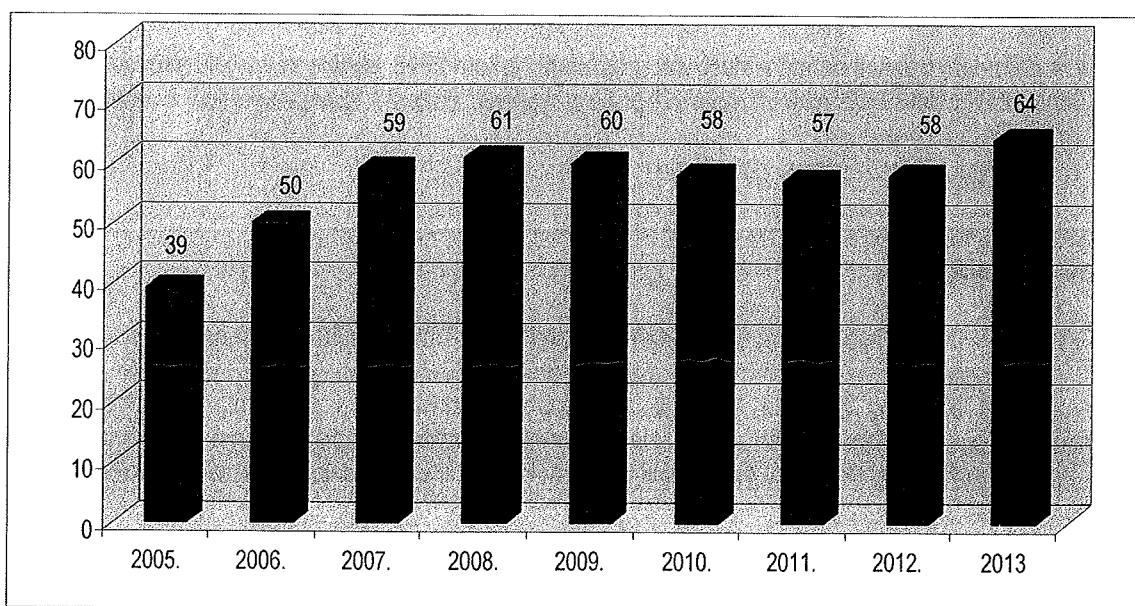
Slika 2 – Struktura službenika prema dobi na dan 31.12.2013.

Slika 3 – Struktura službenika prema spolu na dan 31.12.2013.

Pregled promjene ukupnog broja službenika od osnivanja HZN-a

Godina	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Broj službenika	39	50	59	61	60	58	57	58	64

Slika 4 – Broj službenika od osnivanja HZN-a

Izobrazba službenika HZN-a:

Sudjelovanje službenika HZN-a na stručnim skupovima i seminarima provodilo se prema planu i uz minimalna finansijska sredstva.

Službenici HZN-a sudjelovali su na sljedećim stručnim skupovima, seminarima, predavanjima i radionicama na međunarodnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini:

- ISO, eLearning module on Adopting and implementing International Standards, studeni 2012. – veljača 2013.
- ISO, eLearning course on ISO Expert in international standardization management, rujan 2011. – veljača 2013.
- SGS Adriatica, Internal Auditor Training – Quality Management Systems according ISO 9001:2008 standard, Zagreb, siječanj 2013.
- FAO, Regional Consultation on strengthening capacities for food safety risk analysis and enhancing participation in Codex work, Pulawy, Poland, rujan 2013.
- FAO, International Conference Food Safety Risk Analysis – Fifty years with Codex Alimentarius in the European Region, Pulawy, Poland, rujan 2013.
- CROLAB, 9th International Conference „Laboratory Competence 2013 & Regional Conformity Assessment Workshop“, Opatija, studeni 2013.
- European Commission, Workshop „Adoption of the EUROCODES in the Balkan Region "Milan-Ispra, prosinac 2013.
- Hrvatsko društvo za kvalitetu, 13. Hrvatska konferencija o kvaliteti i 4. znanstveni skup Hrvatskog društva za kvalitetu, Brijuni, svibanj 2013.
- CROLAB, Kompetentnost osoblja, Zagreb, listopad 2013.
- Ministarstvo gospodarstva, Uprava za sustav javne nabave, Izobrazba u području javne nabave, Zagreb, lipanj, studeni 2013.
- Hrvatska udruga za zdravo radno mjesto, 4. stručni skup „Gospodarenje otpadom – norme, propisi, novosti, praksa“, Zagreb, studeni 2013.
- Državna škola za javnu upravu, Kvaliteta usluge i odnos s građanima u javnoj upravi, Zagreb, veljača – lipanj 2013.
- Državna škola za javnu upravu, Komunikacijske vještine, Zagreb, travanj 2013.
- Državna škola za javnu upravu, Poslovno upravljanje, Zagreb, travanj 2013.
- Državna škola za javnu upravu, Upravljanje projektima, Zagreb, svibanj 2013.
- Državna škola za javnu upravu, Pravo na pristup informacijama, Zagreb, svibanj 2013.
- Državna škola za javnu upravu, Europa ukratko: europske i nacionalne politike, Zagreb, prosinac 2013.

U skladu sa Zakonom o zaštiti na radu, službenici zaposleni tijekom 2013. godine završili su osposobljavanje za:

- provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom
- rad na siguran način za rad na računalu.

6.2 PROSTOR ZA RAD

Prostori za rad Hrvatskog zavoda za norme nalaze su u Ulici grada Vukovara 78 u Zagrebu.

Ukupna površina uredskog prostora, dvorana za sastanke, normoteke i pomoćnih prostorija HZN-a (na odgovarajući način opremljeni prostori za informatičku opremu, arhivu, skladište) iznosi oko 1000 m². Uređeni prostori za rad omogućuju redovito obavljanje poslova HZN-a i održavanje sastanaka tehničkih odbora u primjerenu okolišu.

Uz taj prostor, po potrebi, HZN se može povremeno koristiti dvoranama za sastanke Ministarstva gospodarstva koje se nalaze u istoj zgradici.

6.3 RAD TEHNIČKIH ODBORA

Stručne službe HZN-a obavljaju sljedeće logističke i tehničke poslove za rad tehničkih odbora:

- prihvatanje i registracija prijava za rad u tehničkim odborima
- organizacija i sazivanje sastanaka tehničkih odbora, pododbora i radnih skupina
- pregled i praćenje stanja međunarodne/europske normizacije u području rada svakoga pojedinog tehničkog odbora
- unos podataka o novim normizacijskim projektima svakoga tehničkog odbora u sustavu HZNorm
- distribucija međunarodnih i europskih norma kao radnih dokumenata za rad svakoga tehničkog odbora/pododbora/radne skupine
- pregled međunarodnih i europskih norma radi izrade prijedloga o prihvatanju tih norma u hrvatsku normizaciju
- prijevod i lektura naslova norma i opisa područja primjene
- izrada prijedloga o prihvatanju međunarodnih/europskih norma, provedba postupka odobravanja i registracije u sustavu HZNorm
- objava prijedloga za prihvatanje međunarodnih i europskih norma u svakom broju HZN Glasila
- pripreme za prevođenje i prijevod norma
- pripreme, izrade i oblikovanja nacrta hrvatskih norma i objave javne rasprave
- pripreme popisa prihvaćenih hrvatskih norma i objave popisa u svakom broju HZN Glasila
- pripreme i objave popisa norma koje se povlače u svakom broju HZN Glasila.

Tehnički odbori HZN-a prate rad tehničkih odbora europskih organizacija za normizaciju CEN-a, CENELEC-a i ETSI-a te tehničkih odbora međunarodnih organizacija za normizaciju ISO-a i IEC-a (tablica 5). Kao punopravni član CEN-a i CENELEC-a HZN ima obvezu glasanja na sve nacrte europskih norma kao i obvezu objavljivanja svih europskih norma kao hrvatskih norma te stoga prati rad svih CEN-ovih i CENELEC-ovih odbora. Kao djelatan član, HZN prati rad sedam tehničkih odbora i pododbora ISO-a te 10 tehničkih odbora i pododbora IEC-a (tablica 6).

Tablica 5, *Obuhvaćenost područja rada europskih i međunarodnih tehničkih odbora s hrvatskim tehničkim odborima*

Normirno tijelo	Broj europskih ili međunarodnih tehničkih odbora	Obuhvaćenost
CEN	323	100 %
CENELEC	72	100 %
ETSI	27	100%
ISO	235	60%
IEC	97	53%

Tablica 6, Djelatno članstvo u međunarodnim tehničkim odborima IEC-a i ISO-a

Djelatno članstvo u odborima i pododborima	
IEC	ISO
IEC/TC 14	ISO/TC 34/SC 17
IEC/TC 31	ISO/TC 37/SC 2
IEC/SC 31G	ISO/TC 46
IEC/SC 31J	ISO/TC 46/SC 9
IEC/TC 38	ISO/TC 108/SC 2
IEC/TC 57	ISO/TC 217
IEC/TC 65	ISO/DEVCO
IEC/SC 65E	
IEC/TC 79	
IEC/TC 85	

U radu radnih skupina CEN-ovih tehničkih odbora sudjeluje 17 stručnjaka iz Hrvatske koji su članovi nekoliko HZN-ovih tehničkih odbora. Onu su uključeni u rad 18 radnih skupina CEN-a koji se bave izradom norma iz raznih područja npr. električna vozila, halal hrana, akustička svojstava zgrada, kemijski dezinficijensi i antiseptici, zaštita od požara, protupožarna i vatrogasna oprema, proizvodi na bazi gipsa itd.

CEN radna skupina	Naziv
CEN/TC 19/JWG 1	Vegetable fats and oils and their by-products for use in automotive fuels (Joint working group with CEN/TC 307)
CEN/TC 19/WG 15	Vapour pressure methods
CEN/TC 126/WG 2	Prediction of the acoustic performance of buildings from the performance of elements
CEN/TC 127/WG 1	Structural and separating elements
CEN/TC 127/WG 4	Reaction to fire
CEN/TC 172/WG 3	Analytical methods for the assessment of paper and board in contact with foodstuffs
CEN/TC 175/WG 1	General matters, definitions, measurement methods
CEN/TC 192/WG 2	Firefighting pumps
CEN/TC 216/WG 1	Human medicine
CEN/TC 219/WG 2	Cathodic protection of steel in concrete
CEN/TC 226/WG 11	Variable message signs
CEN/TC 228/WG 4	Calculation methods and system performance and evaluation
CEN/TC 241/WG 1	Powders
CEN/TC 248/WG 10	Size system of clothing
CEN/TC 250/WG 2	Assessment and Retrofitting of Existing Structures
CEN/TC 250/WG 3	Structural Glass
CEN/TC 331/WG 1	Quality of service
CEN/TC 393/WG 6	Underground pipework systems for petrol filling stations

6.4 TEHNIČKA INFRASTRUKTURA

Broj tehničkih odbora HZN-a 2013. godine prema područjima normizacije:

1. Opća područja normizacija:

– Osnovne norme	13	
– Graditeljstvo	23	
– Kemikalije, kemijsko inženjerstvo, poljoprivredni i prehrambeni proizvodi		15
– Metalni materijali	7	
– Nemetalni materijali	11	
– Prijevoz, rukovanje materijalima i pakiranje	12	
– Strojarstvo	18	
– Usluge, proizvodi za kućanstvo i slobodno vrijeme	13	
– Zdravlje, okoliš i medicinska oprema	19	

Ukupno HZN/TO: 113

Broj sastanaka TO: 70

2. Područje elektrotehnike, telekomunikacija informacijske tehnologije:

- Opća elektrotehnika
- Elektronika
- Energetska elektrotehnika
- Telekomunikacije
- Informacijska tehnologija

Ukupno HZN/TO: 60

Broj sastanaka TO: 34

U rad tehničkih odbora HZN-a uključeno je oko 2600 stručnjaka iz industrije, inženjerskih komora, strukovnih udruga, znanstvenih i obrazovnih ustanova, tijela državne uprave itd.

Svi registrirani članovi HZN/TO-a imaju trajan pristup zaštićenom području na internetskoj stranici HZN-a gdje se nalaze trajno ažurirani nacionalni, europski i međunarodni radni dokumenti. Pristup radnim dokumentima u zaštićenome području osiguran je u sklopu priprema za ispunjavanje uvjeta za članstvo HZN-a u CEN-u i CENELEC-u, a dokumenti su namijenjeni za aktivni rad u europskim normizacijskim organizacijama.

Tijekom 2013. godine pripremljen je i održan je niz sastanaka tehničkih odbora, pododbora i radnih skupina s ciljem provedbe postupka prihvatanja europskih i međunarodnih norma u hrvatski normizacijski sustav.

6.5 HRVATSKE NORME

6.5.1 PRIHVĀĆANJE MEĐUNARODNIH I EUROPSKIH NORMA

Hrvatski zavod za norme neprekidno prati razvoj norma na europskoj i međunarodnoj razini te nastoji održati dinamiku prihvatanja europskih norma u nacionalni sustav u skladu s dinamikom njihova razvoja na europskoj razini, a u rokovima koje utvrđuju europske normizacijske organizacije CEN i CENELEC.

Budući da se na europskoj razini neprekidno razvijaju nove norme te preinakuju, povlače i zamjenjuju postojeće norme, europske organizacije za normizaciju CEN i CENELEC mjesечно objavljaju više od stotinu novih norma koje je potrebno prihvatiti kao hrvatske norme, broj europskih norma prihvaćenih na nacionalnoj razini blago varira. Do kraja 2013. godine, u nacionalni normizacijski sustav sveukupno je prihvato više od 98 % europskih norma.

6.5.2 EUROKODOVI

U skladu sa sporazumom između HZN-a, Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja te Komore inženjera građevinarstva, zajedničkim financiranjem provedena je nastavljena aktivnost na dovršetku prihvaćanja i objave svih Eurokodova do pristupanja Republike Hrvatske U Europsku uniju.

Od siječnja do lipnja 2013., na hrvatskome jeziku su objavljeni u Glasilima HZN-a 1/2013, 2/2013, 3/2013 slijedeći normativni dokumenti kao prijevod izvornika na hrvatski jezik ili kao izvorne hrvatske norme:

- Eurokodovi iz područja graditeljstva, 7 dokumenata
  - Nacionalni dodaci eurokodova (izvorni hrvatski normativni dokumenti) 32 dokumenta
  - Norme rječnici, 6 dokumenata
  - Ostali normativni dokumenti, 4 dokumenta
- Od srpnja do prosinca 2013., na hrvatskome jeziku su objavljeni u Glasilima HZN-a 4 i 5, 6 i 7/2013 slijedeći normativni dokumenti kao prijevod izvornika na hrvatski jezik ili kao izvorne hrvatske norme:
- Norme rječnici, 8 dokumenata
  - Izvorni hrvatski normativni dokumenti, 1 dokument
  - Ostali normativni dokumenti, 1 dokument

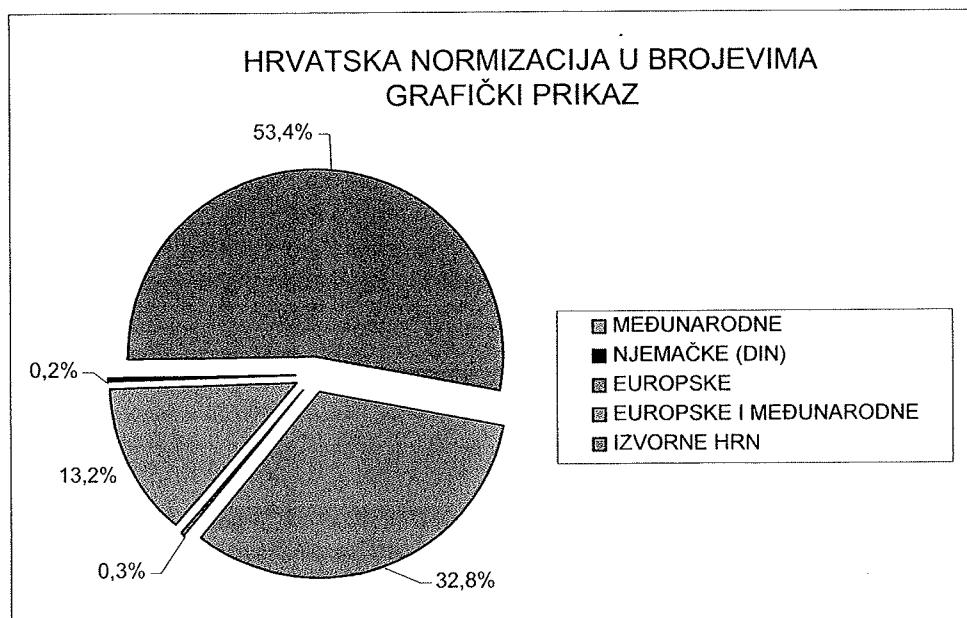
6.5.3 BROJ HRVATSKIH NORMA

HZN, kao punopravan član CEN-a i CENELEC-a dužan je objavljivati sve nacrte europskih norma na nacionalnoj razini. HZN te nacrte objavljuje kao hrvatske nacrte u HZN e-glasilu koje je dostupno na internetskim stranicama HZN-a: <http://www.hzn.hr/default.aspx?id=507>.

Tijekom 2013. godine objavljeno je 2427 novih hrvatskih norma, 1068 ih je povućeno, a za javnu je raspravu objavljeno oko 2100 dokumenata.

Broj hrvatskih norma na dan 31. prosinca 2013. godine bio je 30246.

Slika 1: Grafički prikaz hrvatskih norma prema izvorniku

Nastavljen je rad na prihvaćanju europskih norma iz područja graditeljstva za projektiranje građevnih konstrukcija (tzv. eurokodova). Taj projekt obuhvaća prihvaćanje odgovarajućih europskih norma i njihovo prevođenje na hrvatski jezik (niz od 58 norma s oko 6000 stranica teksta) te izradbu 57 nacionalnih dodataka (nacionalno odredivih parametara specifičnih za zemljopisno područje Republike Hrvatske). Zbog važnosti toga projekta te prihvaćanja tih norma i izradbe nacionalnih dodataka za sveukupno usklajivanje tehničkog zakonodavstva iz područja graditeljstva, za njegovu je realizaciju posebno bilo zainteresirano Ministarstvo graditeljstva i prostornog

uređenja te Komora inženjera građevinarstva. HZN je 2008. godine potpisao trojni sporazum s tadašnjim Ministarstvom zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Hrvatskom komorom inženjera građevinarstva o zajedničkoj suradnji na tome projektu. Za izradbu nacionalnih dodataka bilo je potrebno osigurati odgovarajuće seizmičke i klimatološke podatke te su u projekt bili uključeni i Geofizički zavod Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji je izradio seizmološke karte i Državni hidrometeorološki zavod koji je osigurao podatke potrebne za izradbu odgovarajućih karata klimatsko-meteoroloških parametara.

Dio troškova za realizaciju toga projekta u skladu s trojnim sporazumom snosilo je Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja te Hrvatska komora inženjera građevinarstva. Ta suradnja se nastavila i u 2013. godini kada je počela objava prethodno izrađenih i pripremljenih nacionalnih dodataka.

Upravo 2013. godine dovršena je tehnička priprema 7 eurokodova niza 2 i niza 5 s pripadajućim nacionalnim dodatcima na ukupno 800 stranica. Nadalje, do 30. lipnja 2013., objavljeni su svi preostali (njih ukupno 25) nacionalni dodatci na hrvatskome jeziku koji pripadaju eurokodovima prihvaćenim u izvorniku. Time su, već tijekom prve polovine 2013. godine dovršeni nacionalni dodatci za sve eurokodove objavljene kako na hrvatskome jeziku tako i one prihvaćene u izvorniku.

Na taj je način dovršen golemi dio posla te je svih 57 nacionalnih dodataka za eurokodove bilo dostupno javnosti u skladu sa zadanim rokom. U međuvremenu, 14 je nacionalnih dodataka, sa preko 200 stranica povučeno te su tehnički pripremljene i objavljene njihove nove verzije uz pripadajuće hrvatske jezične verzije 14 eurokodova.

6.5.4 TEHNIČKA PRIPREMA NORMA

Ukupno u 2013. godini pripremljeno je za objavu 59 norma s ukupno 1.800 stranica:

1. HRN EN 1085:2013
2. HRN EN 14183:2013
3. HRN ISO 1998-3:2013
4. HRN ISO 1998-4:2013
5. HRN EN 1540:2013
6. HRN EN 1992-1-1:2013
7. HRN EN 1992-1-1:2013/NA:2013
8. HRN EN 1992-1-2:2013
9. HRN EN 1992-1-2:2013/NA:2013
10. HRN EN 1992-2:2013
11. HRN EN 1992-2:2013/NA:2013
12. HRN EN 1992-3:2013
13. HRN EN 1992-3:2013/NA:2013
14. HRN EN 1993-1-1:2014/NA:2013
15. HRN EN 1993-1-2:2014/NA:2013
16. HRN EN 1993-1-3:2014/NA:2013
17. HRN EN 1993-1-4:2014/NA:2013
18. HRN EN 1993-1-5:2014/NA:2013
19. HRN EN 1993-1-6:2014/NA:2013
20. HRN EN 1993-1-7:2014/NA:2013
21. HRN EN 1993-1-8:2014/NA:2013
22. HRN EN 1993-1-9:2014/NA:2013
23. HRN EN 1993-1-10:2014/NA:2013
24. HRN EN 1993-1-11:2014/NA:2013
25. HRN EN 1993-1-12:2014/NA:2013
26. HRN EN 1993-2:2008/NA:2013
27. HRN EN 1993-3-1:2014/NA:2013
28. HRN EN 1993-3-2:2014/NA:2013
29. HRN EN 1993-4-1:2008/NA:2013
30. HRN EN 1993-4-2:2008/NA:2013
31. HRN EN 1993-4-3:2008/NA:2013
32. HRN EN 1993-5:2008/NA:2013
33. HRN EN 1993-6:2008/NA:2013
34. HRN EN 1995-1-1:2013
35. HRN EN 1995-1-1:2013/NA:2013
36. HRN EN 1995-1-2:2013
37. HRN EN 1995-1-2:2013/NA:2013
38. HRN EN 1995-2:2013
39. HRN EN 1995-2:2013/NA:2013
40. HRN EN 1999-1-1:2008/NA:2013
41. HRN EN 1999-1-2:2008/NA:2013
42. HRN EN 1999-1-3:2008/NA:2013
43. HRN EN 1999-1-4:2008/NA:2013
44. HRN EN 1999-1-5:2008/NA:2013
45. HRN ISO 1998-5:2013
46. HRN ISO 1998-7:2013
47. HRS ISO/TS 22002-2:2013
48. HRS ISO/TS 22002-3:2013
49. HRN EN 228:2013
50. HRN ISO 6107-1:2013
51. HRN ISO 6107-3:1998/A1:2013
52. HRN ISO 6107-8:1998/A1:2013
53. HRN ISO 1998-99:2013
54. HRN 1144:2013
55. HRN EN 13809:2013
56. HRN EN ISO 18513:2013
57. HRN EN ISO 6520-2:2013
58. HRN ISO 6107-2:2013
59. HRN ISO 6107-7:2013

Prevodenje:

Ukupno u 2013. godini obrađeno je i prevedeno procijenjeno preko 1.000 kartica različitih tekstova, normativnih dokumenata, brošura, e-tekstova, web stranica, dokumenata, akata i drugih materijala prema potrebama normizacijske djelatnosti i ostalih djelatnosti HZN-a s engleskoga na hrvatski i hrvatskoga na engleski jezik.

Prevoditeljica OTPN-a tijekom 2013. godine sudjeluje na projektu EK i CEN-a "e-comments".

Lektoriranje:

S obzirom na višegodišnju odsutnost lektorice koja je samo drugi dio godine redovito obavljala posao, potrebe za lektoriranjem bile su nekoliko godina pokrivane kroz vanjsku uslugu.

Zadnje tri godine 2011., 2012. i 2013. potrebe za lektoriranjem normativnih dokumenata bile su ujedno i najveće do sada jer su se u tome periodi lektorirali tekstovi eurokodova.

U prosjeku, ukupno se lektoriralo oko 4.500 kartica normativnih dokumenata godišnje, uključujući, dakle i 2013. godinu.

Za ostale svakodnevne pojedinačne poslove kao što su dopisi, letci, brošure, razni članci i dr. ne postoje precizne evidencije, ali treba naglasiti da i u tom segmentu postoje redovite kontinuirane potrebe za lektoriranjem koje se svakodnevno obavljaju.

Ostali poslovi uz tehničku pripremu norma u 2013. godini:

Unos korektura i ispravaka u dokumente na preko 5000 stranica.

Vođenje evidencija, planiranje i organizacija posla za više od 150 projekata.

6.5.5 GLASOVANJE NA RADNE DOKUMENTE EUROPSKIH I MEĐUNARODNIH NORMIZACIJSKIH ORGANIZACIJA

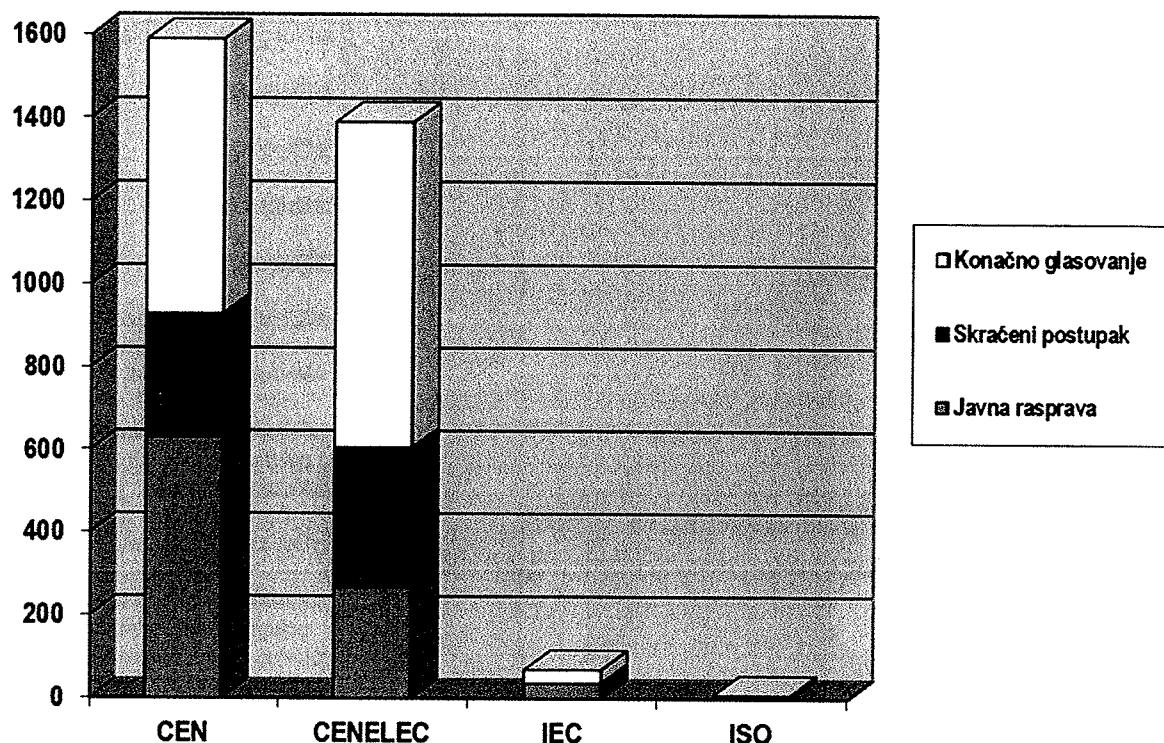
U 2013. godini HZN je u potpunosti ispunio obvezu glasovanja o nacrtima norma i konačnim nacrtima norma europskih normizacijskih organizacija (CEN i CENELEC) te o nacrtima norma, konačnim nacrtima norma i ostalim radnim dokumentima tehničkih odbora međunarodnih normizacijskih organizacija (ISO-a i IEC-a) u kojima je HZN punopravni član.

U CEN-u je 2013. godine bilo ukupno 1588 glasanja, 631 nacrt norma bio je na javnoj raspravi a glasanja o konačnim nacrtima norma bilo je 659. Po skraćenom postupku u CEN-u je bilo 298 radnih dokumenata na koje se je glasalo.

U CENELEC – u se 2013. godine glasalo o ukupno 1390 radnih dokumenata što je značajno više u odnosu na prethode godine pa se zbog toga može očekivati porast broja objavljenih europskih norma i drugih dokumenata u nadolazećem razdoblju.

U IEC-u se 2013. godine glasalo o ukupno 70 nacrta norma i konačnih nacrti norma tehničkih odbora u kojima je HZN punopravni član, to se odnosi na 38 nacrta norma na javnoj raspravi i 32 konačna nacrta u fazi završnog glasanja. Također se glasalo na 516 dokumenata tehničkih odbora IEC-a u kojima je HZN promatrač.

U ISO-u je 2013. godine bilo ukupno 51 glasanje o nacrtima norma i drugim radnim dokumentima tehničkih odbora u kojima je HZN punopravni član, od tog broja se glasalo o 6 nacrta norma na javnoj raspravi i 3 konačna nacrta normi.

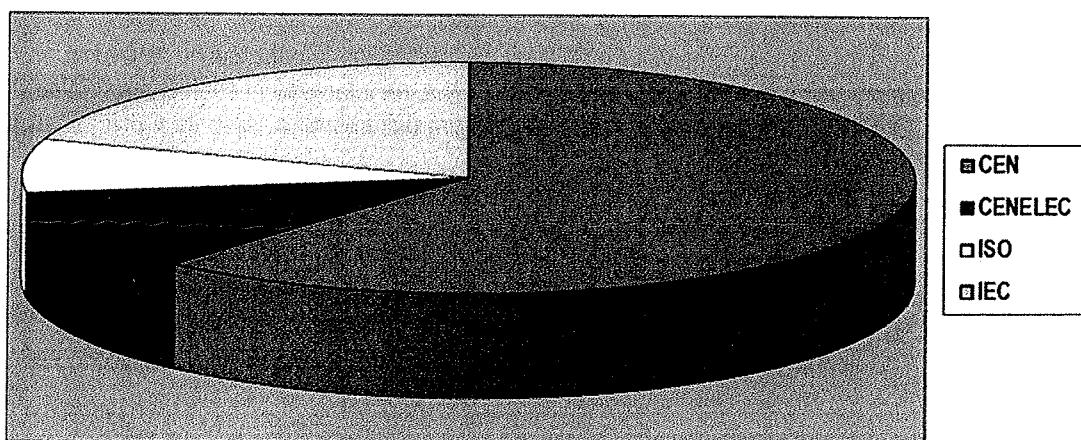

Slika 1: Grafički prikaz glasanja HZN-a na radne dokumente za 2013. Godinu

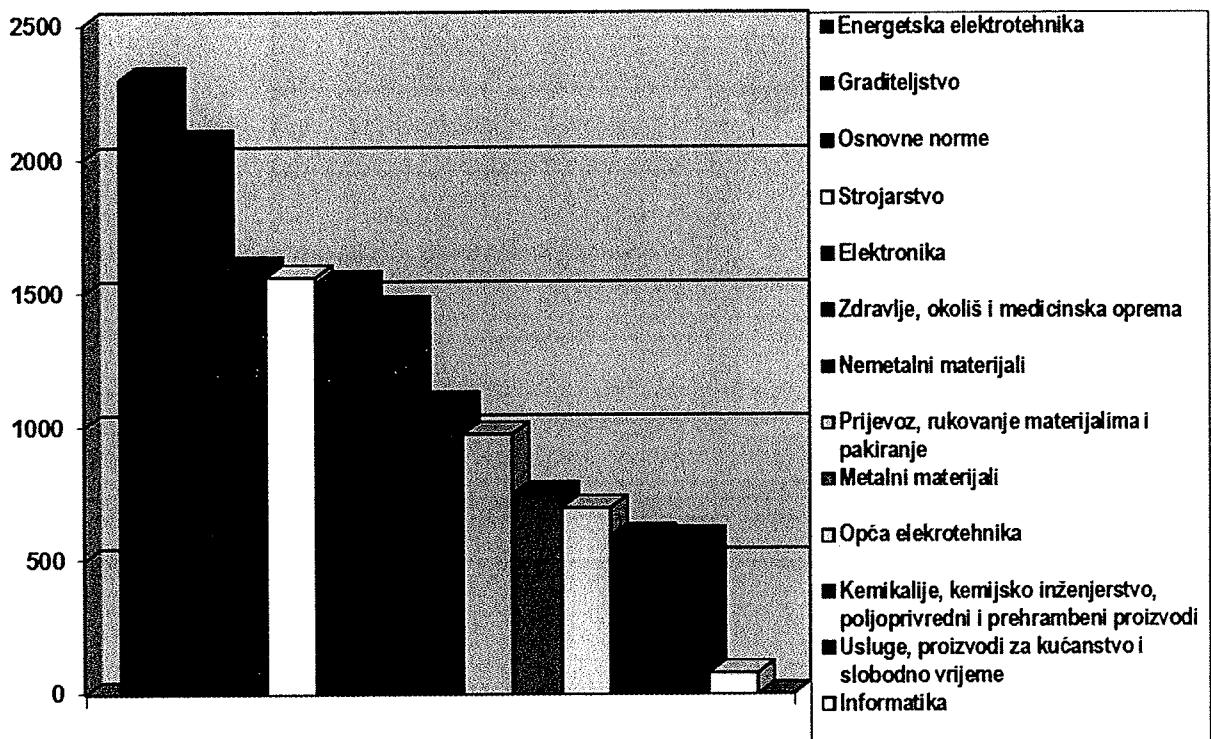
Distribucija radnih dokumenata

Tijekom 2013. godine u zaštićenom je području članovima HZN/TO-a stavljeno na raspolaganje ukupno 14536 radnih dokumenata što predstavlja porast stavljenih radnih dokumenata u odnosu na prethodne godine. Najveći je broj radnih dokumenata (8918) bio iz djelokruga rada tehničkih odbora CEN-a. Slijedi IEC sa 2905 radnih dokumenata te CENELEC sa 1632 radna dokumenta i ISO sa 1081 radnim dokumentom.

Tijekom 2013. godine zahvaljujući prethodno napravljenim intervencijama u DMS sustavu HZN-a bitno je olakšan i ubrzani rad na stavljanju radne dokumentacije u zaštićeno područje koje je namijenjeno tehničkim odborima HZN-a.

Slika 2: Broj radnih dokumenata po normizacijskoj organizaciji za 2013. godinu

Slika 3: Grafički prikaz broja radnih dokumenta prema normizacijskim područjima za 2013. godinu

Predstavnik HZN-a je tijekom prošle godine sudjelovao u radu radne skupine CEN/CENELEC BT WG 7 „Reduction of development time“ te aktivno pridonio izradi novog pilot postupka za izradu europskih norma. Cilj je ove radne skupine donošenje novog europskog postupka koji će skratiti vrijeme izrade europskih norma. Nastavak rada navedene radne skupine planira se i tijekom 2014-te godine.

Od 18. do 20. lipnja 2013. jedna djelatnica Odsjeka za planiranje, postupke i kontrolu sudjelovala je na stručnom usavršavanju koji je organizirao ISO - eServices for MBUAs (ISO Global Directory Member Body User Administrators).

6.5.6 DOSTAVA PODATAKA O PRIHVAĆENIM EUROPSKIM NORMAMA I POSTUPAK OBAVJEŠĆIVANJA (NOTIFIKACIJE)

Hrvatski zavod za norme sudjeluje u europskom sustavu CEN iPROJEX – *National implementation* od lipnja 2007. godine. Odsjek za upravljanje informacijama redovito učitava podatke o prihvaćenim europskim normama i drugim dokumentima u CEN-ov sustav. Podaci o prihvaćenim hrvatskim normama dostupni su, zajedno s podacima svih redovitih članova CEN-a, na internetskim stranicama CEN-a. Podaci o prihvaćenim CENELEC-ovim europskim normama i drugim dokumentima, šalju se CENELEC-u putem elektroničke pošte.

HNZ je uključen i u sustav CEN INFOPRO za prijavljivanje (*notification*) izvornih hrvatskih norma od 2008. godine, a od 1. siječnja 2010. godine je uključen u sustav obavješćivanja prema CENELEC-u. Od 2012. godine CEN i CENELEC imaju zajednički sustav za obavješćivanje o izradi nacionalnih norma.

U 2013. godini, niti jedna izvorna hrvatska norma nije izrađena te stoga nije provedeno niti jedno obavješćivanje.

Podaci o izvornim hrvatskim normama redovito se objavljaju u mjesечноj izvještaju o novim prijavama CEN Monthly Notification Register i CENELEC Information Procedure on Standards zajedno s podacima

svih članova CEN-a i CENELEC-a koje HZN redovito objavljuje na svojim internetskim stranicama na adresi <http://www.hzn.hr/default.aspx?id=72>.

Dostavljanje naslova norma na hrvatskome jeziku za Službeno glasilo Europske unije

Naslovi nacionalnih norma koje su prihvачene europske norme koje su citirane ili će biti citirane u Službenome listu Europske unije (OJ EU) moraju biti prevedene na sve jezike Europske unije (EU) i Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA).

Nacionalna su normirna tijela odgovorna za dostavu nacionalnih naslova norma u fazi konačnog nacrta, a najkasnije u fazi ratifikacije. Naslovi se ne dostavljaju EK direktno već se dostavljaju Središnjoj upravi CEN-CENELEC-a (CCMC) koja naslove na svim jezicima članova CEN-a i CENELEC-a u elektroničkom obliku dostavlja Europskoj komisiji sukladno Okvirnom sporazumu potpisom između CEN-a odnosno CENELEC-a i EK. Sukladno postavljenim pravilima, naslovi se dostavljaju u CCMC svaka četiri mjeseca tj. krajem ožujka, lipnja, rujna i prosinca.

HZN je obavezan dostavljati naslove harmoniziranih europskih norma koje su prihvачene kao hrvatske norme od 1. srpnja 2013. tj. od ulaska Republike Hrvatske u EU. Ova se obveza odnosila i na sve dotada prihvачene harmonizirane norme te je stoga HZN u 2013. godini dostavio oko 3500 naslova na hrvatskome jeziku. Popisi harmoniziranih norma citiranih u OJ EU dostupni su putem internetske stranice: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/harmonised-standards/index_en.htm#h2-1.

6.6 DOPRINOS NORMIZACIJE PRIMJENI PRAVNE STEČEVINE KOJA SE ODNOŠI NA SIGURNOST PROIZVODA

HZN za tijela državne uprave izrađuje popise norma koji služe za provedbu usklađenog zakonodavstva koje se temelji na načelima novoga pristupa radi njihova objavljivanja u Narodnim novinama. Tijekom 2013. godine HZN je na zahtjev odgovarajućih ministarstava priredio popise hrvatskih norma kojima se preuzimaju usklađene europske norme prema odgovarajućim propisima i to popis usklađenih hrvatskih norma koje služe za provedbu *Pravilnika o električnoj opremi namijenjenoj za uporabu unutar određenih naponskih granica*, popis usklađenih hrvatskih norma koje služe za provedbu *Pravilnika o sigurnosti dizala*, popis hrvatskih norma kojima se preuzimaju usklađene europske norme koje služe za provedbu *Pravilnika o jednostavnim tlačnim posudama*, popis usklađenih hrvatskih norma koje služe za provedbu *Pravilnika o tlačnoj opremi*, popis usklađenih hrvatskih norma koje služe za provedbu *Pravilnika o radijskoj opremi i telekomunikacijskoj terminalnoj opremi*, popis usklađenih hrvatskih norma koje služe za provedbu *Pravilnika o elektromagnetskoj kompatibilnosti* te popis usklađenih hrvatskih norma koje služe za provedbu *Zakona o općoj sigurnosti proizvoda* radi njihove objave u Narodnim novinama u skladu s navedenim pravilnicima i zakonom.

U tablici u nastavku nalazi se ukupan broj usklađenih europskih norma prema direktivama novoga pristupa koje su objavljene do 31. prosinca 2013. godine i koje su preuzete u nacionalni normizacijski sustav.

Tablica 1: Prikaz usklađenih europskih norma prihvaćenih za provedbu zakonodavstva novoga pristupa

	PODRUČJE DIREKTIVE/UREDJE	OZNAKA DIREKTIVE/UREDJE	OJ	BROJ USKLADENIH NORMA
1.	Niskonaponska oprema (LVD)	2006/95/EZ	OJ C 348 2013-11-28	1495

2.	Jednostavne tlačne posude	2009/105/EZ	OJ C 128 2013-05-04	15
3.	Sigurnost igračaka	2009/48/EZ	OJ C 317 2013-10-13	12
4.	Građevni proizvodi (CPD/CPR)	89/106/EEZ Uredba (EU) 305/2011	OJ C 186 2013-06-28	575
5.	Elektromagnetska kompatibilnost (EMC)	89/336/EEZ 2004/108/EZ	OJ C 321 2012-10-23	253
6.	Sigurnost strojeva	2006/42/EZ	OJ C 348 2013-11-28	834
7.	Osobna zaštitna oprema (PPE)	89/686/EEZ	OJ C 364 2013-12-13	341
8.	Neautomatske vase	90/384/EEZ	OJ C 153 1994-06-04	1
9.	Medicinski uređaji, aktivni implantabilni medicinski uređaji	90/385/EEZ	OJ C 022 2013-01-24	53
10.	Uređaji na plinovita goriva	2009/142/EZ	OJ C 349 2010-12-22	130
11.	Eksplozivi za civilnu uporabu	93/15/EEZ	OJ C 221 2006-09-14	58
12.	Medicinski uređaji	93/42/EEZ	OJ C 022 2013-01-24	303
13.	Oprema i zaštitni sustavi za potencijalno eksplozivne atmosfere (ATEX)	94/9/EZ	OJ C 319 2013-11-05	105
14.	Rekreacijska plovila	94/25/EZ	OJ C 371 2013-12-18	75
15.	Mjerni instrumenti	2004/22/EZ	OJ C 218 2012-07-24	25
16.	Dizala	95/16/EZ	OJ C 323 2013-11-08	17
17.	Tlačna oprema	97/23/EZ	OJ C 128 2013-05-04	249
18.	Radijsko-telekomunikacijska terminalna oprema	1999/5/EZ	OJ C 297 2013-10-12	288
19.	Medicinski uređaji, in vitro dijagnostika	98/79/EZ	OJ C 022 2013-01-24	43
20.	Novi toplovodni kotlovi na tekuća ili plinovita goriva	92/42/EEZ		-
21.	Žičare za prijevoz osoba	2000/9/EZ	OJ C 268 2013-09-17	16

22.	Pirotehnički proizvodi	2007/23/EZ	OJ C 136 2013-05-15	3
23.	Interoperabilnost željezničkog sustava	2008/57/EZ	OJ C 345 2013-11-26	168
24.	Ambalaža i ambalažni otpad	94/62/EZ	OJ C 44 2005-02-19	6
25.	Poštanske usluge	97/67/EZ		8
26.	Kozmetika	Uredba (EZ) 1223/2009	OJ C 123 2011-04-21	1
27.	Ograničavanje uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi (RoHS)	2011/65/EU	OJ C 363 2012-11-23	1
28.	Kemikalije (REACH)	Uredba (EZ) 1907/2006	OJ C 142 2012-05-22	3

6.7 ČLANSTVO I RAD U TIJELIMA MEĐUNARDNIH I EUROPSKIH ORGANIZACIJA ZA NORMIZACIJU I PREDSTAVLJANJE NORMIZACIJSKIH AKTIVNOSTI NA NACIONALNOJ RAZINI

Rad i aktivnosti Hrvatskog zavoda za norme (HZN-a) bio je u 2013. godini usmjeren na izvršavanje obveza koje proizlaze iz punopravnoga članstva u europskim i međunarodnim normizacijskim organizacijama kao i predstavljanju rada HZN-a na regionalnoj i državnoj razini, na stručnim skupovima, konferencijama, seminarima i susretima s ciljem promicanja normizacije kao osnovne djelatnosti HZN-a.

UNECE – United Nation Economic Commission for Europe

- Predstavnik HZN-a sudjelovao je na 23. Session of the Working Party on Regulatory Cooperation and Standardization Policies, Ženeva, Švicarska, studeni 2013.

Europska komisija - Odbor za europsku normizaciju 1025/2012

- Predstavnik HZN-a sudjelovao je u radu Odbora za europsku normizaciju, kao predstavnik Republike Hrvatske, u skladu s Uredbom (EU) 1025/2012, Brisel, Belgija, travanj i srpanj 2013.

6.7.1 MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE ZA NORMIZACIJU (ISO, IEC)

HZN je punopravni član Međunarodne organizacije za normizaciju (International Organization for Standardization, ISO) te Međunarodnoga elektrotehničkog povjerenstva (International Electrotechnical Commision, IEC).

Pregled sudjelovanja na događanjima u organizaciji i uz podršku ISO-a u 2013. godini:

- Predstavnik HZN-a sudjelovao je na ISO Regional training of trainers on ISO 50001, Vilnius, Latvia, ožujak 2013.
- Predstavnica HZN-a sudjelovala je na 35. sastanku ISO/COPOLCO (ISO Committee on consumer policy), Valletta, Malta, svibanj 2013.
- Predstavnik HZN-a sudjelovao je na ISO regionalnoj radionici, Beograd, Srbija, rujan 2013.
- Predstavnica HZN-a sudjelovala je na ISO - eServices for MBUAs (ISO Global Directory Member Body User Administrators), Geneva, lipanj 2013.
- Predstavnik HZN-a sudjelovao je na ISO General Assembly i ISO/DEVCO Meeting, Sankt Petersburg, Ruska Federacija, rujan 2013.
- Predstavnik HZN-a sudjelovao je na International simposium on effects on Standardization, Istanbul, Turska, studeni 2013.

HNZ vodi tajništvo međunarodnoga tehničkog pododbora IEC/TC/SC 31 J, *Razredba zona opasnosti i zahtjevi za instalacije* (*Classification of hazardous areas and installation requirements*) u suradnji s Ex Agencijom.

Članovima odgovarajućih hrvatskih tehničkih odbora osiguran je pristup radnim dokumentima navedenih međunarodnih odbora. Međunarodnim se odborima redovito dostavljaju primjedbe na radne dokumente u tijeku pripreme međunarodnih norma te se redovito obavlja glasovanje o radnim dokumentima u svim fazama rada na međunarodnim normama.

HNZ je član sustava međunarodnih certifikacijskih shema iz područja elektrotehnike osnovanih u okviru Međunarodnoga elektrotehničkog povjerenstva (IEC), i to: IEC-ova sustava shema za ocjenu sukladnosti električne opreme i sastavnica (IECEE) i IEC-ova sustava shema za ocjenu sukladnosti električne opreme koja se ugrađuje u prostore ugrožene eksplozivnim atmosferama (IECEx) te sudjeluje u radu njihovih tijela. Prihvatanje tih sustava i aktivno sudjelovanje u njima olakšava međusobno priznavanje certifikata o ocjeni sukladnosti izdanih prema tim sustavima na međunarodnoj razini.

6.7.2 EUROPSKE ORGANIZACIJE ZA NORMIZACIJU (CEN I CENELEC) I EUROPSKI INSTITUT ZA TELEKOMUNIKACIJSKE NORME (ETSI)

HNZ je kao punopravni član Europskog odbora za normizaciju (European Committee for Standardization, CEN) i Europskog odbora za elektrotehničku normizaciju (European Committee for Electrotechnical Standardization, CENELEC) te kao nacionalno normizacijsko tijelo član Europskog instituta za telekomunikacijske norme (European Telecommunications Standards Institute, ETSI) redovito sudjelovao u aktivnostima tih organizacija.

U skladu s obvezama članstva HZN je redovito glasovao na sve radne dokumente CEN/BT-a i CENELEC/BT-a, kao i na dokumente CEN/CA , CEN/GA, CENELEC/CA i CENELEC /GA.

Obavijesti o hrvatskim normama koje su prihváćene europske norme CENELEC-a i ETSI-ja dostavljaju se tim organizacijama u skladu s njihovim pravilima.

HNZ je uključen i u sustav *CEN INFOPRO* za prijavljivanje (notifikaciju) izvornih hrvatskih norma u skladu s europskom Direktivom 98/34/EC o obavlješćivanju. Podaci o izvornim hrvatskim normama redovito se objavljaju u mjesечноj izvještaju o novim prijavama *CEN Monthly Notification Register* i *CENELEC Register of New National Standardization Initiatives* zajedno s podacima svih punopravnih članova CEN-a i CENELEC-a.

Pregled sudjelovanja na događanjima u organizaciji ESO-a:

- U skladu s obvezama HZN-a koje proizlaze iz članstva u europskim organizacijama za normizaciju, HZN je tijekom 2013. godine (a prema odluci Upravnoga vijeća HZN-a) sudjelovao u radu Tehničke uprave CEN-a (CEN/BT, 73. i 74. sastanak) i Tehničke uprave CENELEC-a (CENELEC/BT, 143, 144. i 145. sastanak), na sastancima Upravnog vijeća CEN-a (CEN/CA, siječanj i travanj 2013), Glavne skupštine CEN/GA i (CENELEC/GA, lipanj i studeni 2013.) i radnih i savjetodavnih skupina upravnih tijela CEN-a (Drafting Working Group for the CEN and CENELEC Standardization Strategy 2020, siječanj 2013., CEN/BT radne skupine za skraćivanje vremena potrebnog za donošenje normi, ožujak i srpanj 2013.).
- Predstavnik HZN-a sudjelovao je u radu SAGS-a (strategijske savjetodavne skupine za politiku normizacije u području usluga) u ožujku i studenom 2013. godine i SABE (strategijske radne skupine za politiku normizacije u području zaštite okoliša), u ožujku i rujnu 2013. godine.
- Predstavnici HZN-a sudjelovali su u radu radne skupine CEN-CENELEC Legal Platform u ožujku i listopadu 2013. godine.

- Predstavnici HZN-a sudjelovali su u radu Europskog forumu za distribuciju norma, 44. sastanku EFSD, Beč, Austrija, lipanj 2013. i 45. sastanak EFSD, Pariz, Francuska, studeni 2013., u radu Skupine za informatizaciju CEN-a i CENELEC-a, Brisel, Belgija listopad 2013 i radne skupine za odnose s javnošću , CEN/CENELEC PR Roundtable, Brisel, Belgija listopad 2013.

- Predstavnik HZN-a sudjelovao je u radu ad-hoc radne skupine *Membership criteria* CEN-CENELEC, Brisel, Belgija, travanj i studeni 2013. godine.
  - Predstavnik HZN-a sudjelovao je na 10. Općem sastanku europskog tehničkog odbora CLC/TC 38, Instrument transformers, Brisel, Belgija , studeni 2013.
  - Predstavnik HZN-a sudjelovao je na 17. Općem sastanku europskog tehničkog odbora CLC/TC 22X, Power electronics, Brisel, Belgija, prosinac 2013.
  - Predstavnik HZN-a sudjelovao je na 10. sastanku CLC/BT WG 128-3 „BT efficiency“, Brisel, Belgija , rujan 2013.
  - Predstavnik HZN-a sudjelovao je na 11. sastanku CLC/BT WG 128-3 „BT efficiency“, Brisel, Belgija, prosinac 2013.
  - Predstavnica HZN-a sudjelovala je na sastanku CEN/CENELEC SME-WG, Brisel, Belgija, rujan 2013.
  - Predstavnica HZN-a sudjelovala je na - radionica/seminar BRIGIT, (Bridging the Gap Between Research and Standards) i RDI-COR (CEN CENELEC network of research, development and innovation correspondents), Brisel, Belgija, studeni 2013.
- HZN sudjeluje u europskom sustavu CEN iPROJEX – *National implementation* redovitim upisom podataka o hrvatskim normama koje su prihvaćene europske norme u informacijski sustav CEN-a u skladu s pravilima tog sustava. Podaci o prihvaćenim hrvatskim normama dostupni su, zajedno s podacima svih redovitih članica CEN-a, na internetskim stranicama CEN-a.
- Predstavnik HZN-a sudjelovao je na 62. Općoj skupštini ETSI-ja i 41. sastanku ETSI NSO-a, Mandelieu, Francuska, studeni 2013.

IPA HOT

- Predstavnici HZN-a sudjelovali su na IPA HOT 9 Hands-on Training on Eurocodes. (Quality Infrastructure in the Western Balkans and Turkey), Berlin, Njemačka, veljača 2013.
- Predstavnica HZN- a sudjelovala je na HOT 15 – SME Toolbox u okviru IPA projekta, Brisel, Belgija studeni 2013.
- Predstavnici HZN-a sudjelovali su na HOT 10 izobrazba u području normizacije na temu nove EU Uredbe 1025/2012 o Europskoj normizaciji i CEN/CENELEC Guide 20 o kriterijima za članstvo u CEN-u i CENELEC-u, Brisel, Belgija, siječanj 2013.

Projekt CIP e-comments:

Nastavljen je rad na projektu CIP e-comments. CCMC je predao dokument Europskoj komisiji, koja je pozitivno ocijenila tehničku stranu projekta te je prihvaćen u listopadu 2013.g.

6.7.3 SURADNJA S NACIONALnim NORMIRNIM TIJELIMA DRUGIH DRŽAVA

Održano je nekoliko regionalnih sastanaka i radionica u području normizacije i srodnim područjima na kojima su sudjelovali predstavnici HZN-a.

Nastavljena je suradnja s nacionalnim normizacijskim organizacijama Njemačke (DIN, VDE), Ujedinjenog Kraljevstva (BSI) te američkom normizacijskom organizacijom ASTM na distribuciji njihovih norma korisnicima u Republici Hrvatskoj.

- Predstavnik HZN- a sudjelovao je na 2. Balkanskoj konferenciji o normizaciji, Sarajevo, Bosna i Hercegovina, lipanj 2013.

6.7.4 SURADNJA S DRUGIM TIJELIMA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Hrvatski zavod za norme tijesno surađuje s ministarstvima i drugim državnim upravnim organizacijama i ustanovama koje u svojem radu upotrebljavaju norme (Državni zavod za mjeriteljstvo, Hrvatska akreditacijska agencija, Agencija za prostore ugrožene eksplozivnom atmosferom i sl.).

Hrvatski zavod za norme također surađuje s Hrvatskom gospodarskom komorom, inženjerskim komorama te strukovnim tehničkim udrugama (HIS-om, Hrvatskim mjeriteljskim društvom, CROLAB-om, hrvatskim ogrankom međunarodnog vijeća za velike elektroenergetske sustave, «CIGRE», Hrvatskim društvom za kvalitetu i drugima).

Hrvatski zavod za norme redovito je davao mišljenja na sve propise i zakone iz područja sigurnosti proizvoda te na druge dokumente koje su mu na ocjenjivanje dostavljala ministarstva ili druge državne upravne organizacije. Nekoliko djelatnika HZN-a je uključeno u rad komisija za donošenje zakona i propisa u više ministarstava.

Nadalje Hrvatski zavod za norme davao je na zahtjev Komisije za javne nabave određena tumačenja primjene norma u tehničkim specifikacijama za javne nabave.

Na temelju sporazuma s Institutom za hrvatski jezik i jezikoslovje HZN je djelatno podržavao projekt tehničkog nazivlja STRUNA.

HNZ za tijela državne uprave izrađuje popise norma koji služe za provedbu usklađenog zakonodavstva koje se temelji na načelima novoga pristupa radi njihova objavljivanja u Narodnim novinama.

6.8 INFORMATIČKI SUSTAV HZN-a

Informatički sustav HZN-a karakterizira sljedeće:

- održava se IT infrastruktura HZN-a sa 11 poslužitelja i 70 radnih stanica u lokalnoj mreži sa odgovarajućom web i e-mail zaštitom te centraliziranim sustavom za sigurnosno kopiranje poslužitelja (backup)
- Informatički sustav HZN u potpunosti funkcionira za potrebe člana CEN-a i CENELEC-a
- U svrhu ostvarivanja što boljih uvjeta rada za članove tehničkih odbora kao i nužne potrebe osuvremenjivanja informatičke infrastrukture dvorane za sastanke su opremljene bežičnom mrežom kontroliranog pristupa.

Dovršeno je rješenje „HRN4You“ koje omogućava uvid u Hrvatske norme.

Svrha tog rešenja:

- Kontrolirani pristup ovlaštenim osobama iz registriranih TDU, javnih ustanova RH i strukovnih udruga kroz Internet do zaštićene baze hrvatskih normi (HRN) pohranjene na HZN-ovim poslužiteljima.
- Odabir HRN i otvaranje dokumenata samo za čitanje.
- Zaštita otvorenog dokumenta od spremanja i štampanja
- Evidencija pristupa, korisničkog imena i oznaka otvarenih dokumenata.

Tijekom 2013. godine je izgrađen i implementiran informatički sustav potpore prodaji „e-prodaja“. Svrha tog sustava je osuvremenjivanje, potpora i praćenje prodajnog procesa te integracija sa ostalim servisima poput „HRN4You“ i web shop-a.

U okviru rješenja potpore prodajnom procesu pristupilo se i izradi web-shop-a.

Kontinuirano se unaprjeđuje internetska stranica HZN-a na hrvatskome i engleskome jeziku www.hzn.hr na kojoj su javnosti dostupni Katalog hrvatskih norma i Program rada HZN-a sa svim normizacijskim

projektima, opće informacije o HZN-u, aktivnostima, tehničkoj infrastrukturi (HZN/TO) i publikacijama. Web stranice HZN-a se dnevno ažuriraju sa novim sadržajima.

- na stranici HZN e-Glasilo redovito se objavljuje službeno glasilo HZN-a

Tijekom 2013. godine web stranica je znatno osvježena vizualnim i strukturnim promjenama.

U suradnji sa CEN/CENELEC-om pristupilo se je izradi javno dostupnog servisa za komentiranje nacrta normi „e- Community“.

U funkciji je e-mail sustav na platformi Lotus Domino/Notes. Osim uobičajene razmjene poruka sustav osigurava izravnu povezanost s aplikativnim rješenjima, tj. prihvatanje i slanje poruka sa svim vrstama priloženih digitalnih dokumenata iz aplikativnog u e-mail sustav i obrnuto.

Informacijski sustav PSNORM se redovito koristi na ovim aktivnostima:

- preuzimanje bibliografskih podataka, izvornih i radnih dokumenata međunarodnih i pojedinih europskih organizacija za normizaciju u digitalnom obliku
- redovito unošenje i održavanje podataka o tehničkim odborima/pododborima/radnim skupinama i njihovim područjima rada kao i o odgovarajućim međunarodnim i europskim tijelima
- redovito unošenje i održavanje podataka o članovima tehničkih odbora/pododbora i radnih skupina
- redovito unošenje i održavanje podataka o hrvatskim normizacijskim projektima, javnoj raspravi o prijedozima za prihvatanje norma, javnoj raspravi o nacrta hrvatskih norma i o novim hrvatskim normama
- izrada izvještaja za europske i međunarodne institucije o prihvaćenim hrvatskim normama
- izrada izvještaja o prodanim normama onih institucija, s kojima je sklopljen ugovor o prodaji norma

Sustav Lotus Domino/Notes je ključni sustav za poslovanje zavoda te se za njega putem natječaja na godišnjoj razini ugovara održavanje. Na taj način sustavu je omogućena modernizacija i dogradnja novim funkcionalnostima.

Redovito se koriste i ostala aplikativna rješenja za slijedeće poslovne procese:

- prodaja norma i drugih dokumenata
- financijsko knjigovodstvo
- djelovodni poslovi
- opis i praćenja zaduženja/naplate članarina za članove HZN-a

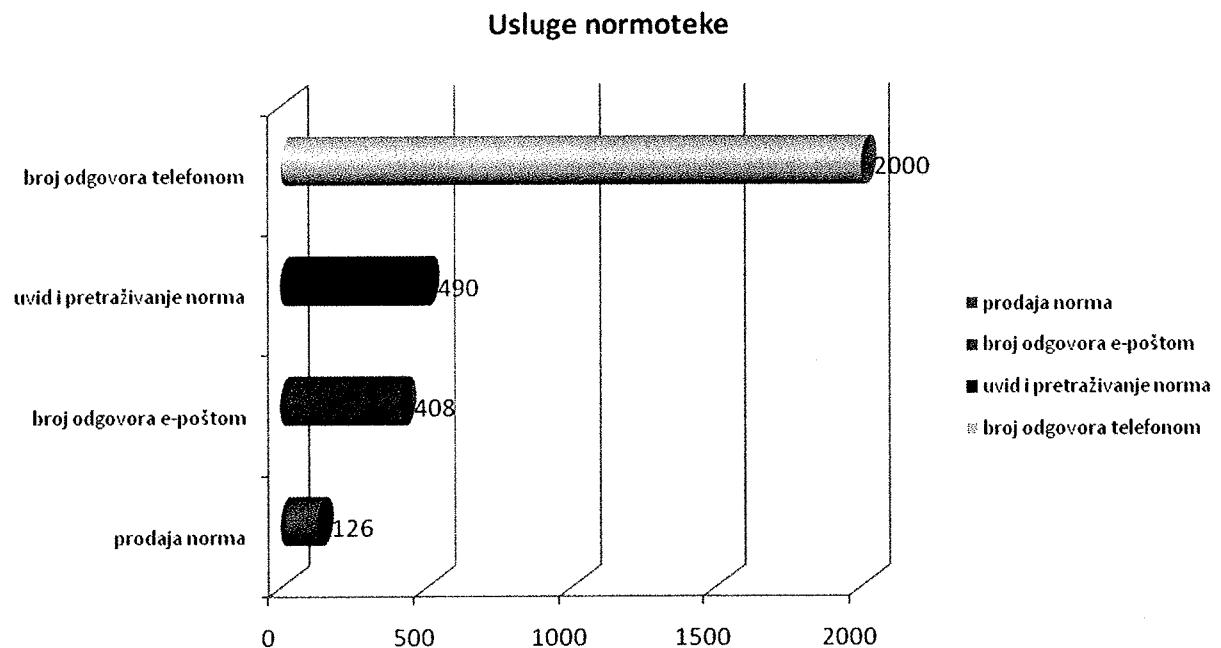
U smislu ostvarenja ušteda, a povećanja efikasnosti rada HZN-a, gdje ključni resurs predstavlja količina Internet prometa i njegova brzina, sa davateljem usluge pristupa Internetu na godišnjoj razini se obnavlja ugovor zbog korekcije mjesecne naknade. Mjesecna naknada je ostala nepromijenjena a brzina pristupa je podignuta sa 40/40 Mb/s na 50/50 Mb/s.

Tijekom 2013. godine HZN je koristio uslugu „Konsolidacija troškova ispisa“ koja obuhvaća sustavno praćene svih ispisnih jedinica, praćenje troškova potrošnog materijala (toneri i papir). Ista usluga obuhvaća i kompletan servis ispisnih jedinica bez dodatnih troškova i mogućnost zamjene neispravne opreme novom. Koristeći ovu objedinjenu uslugu zavod je optimizirao troškove jer nema nepotrebnih zaliha potrošnog materijala i dodatnih troškova održavanja opreme.

Uspostavljen je portal za male i srednje poduzetnike na internetskim stranicama HZN-a pod nazivom Kutak za MSP, te je u skladu sa zahtjevima Uredbe 1025/2012 objavljen HZN izvještaj o aktivnostima za MSP za 2013. godinu.

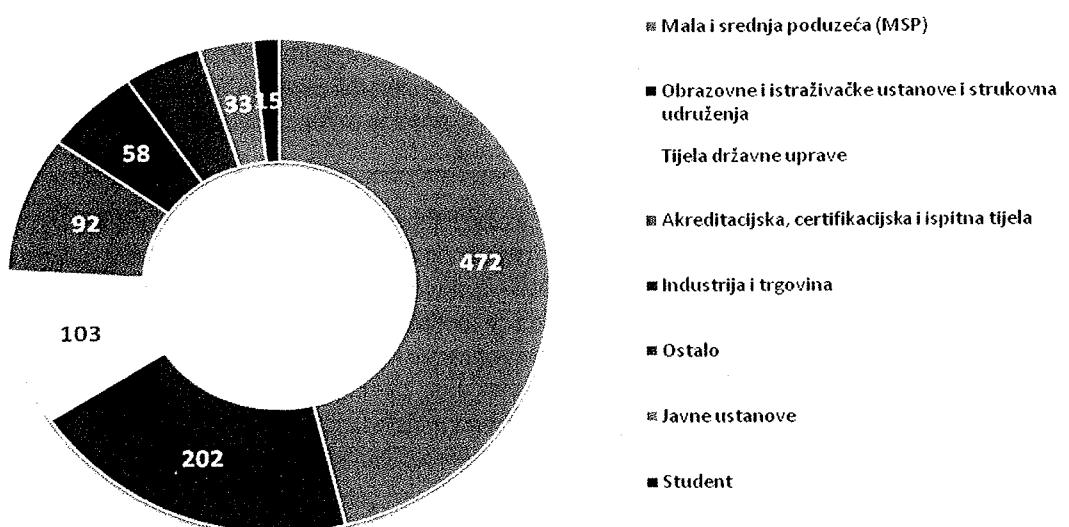
6.9 NORMOTEKA I RAD S KORISNICIMA

U 2013. godini normoteka je imala 1023 korisnika. Telefonskim putem pruženo je oko 2000 obavijesti o normama, a elektroničkom poštom odgovoreno je na 408 upita. Najčešće traženi podaci korisnika bili su o sadržaju normativnih dokumenata, o statusu normativnih dokumenata i zamjeni za povučene normativne dokumente i o propisima koji upućuju na primjenu norma.

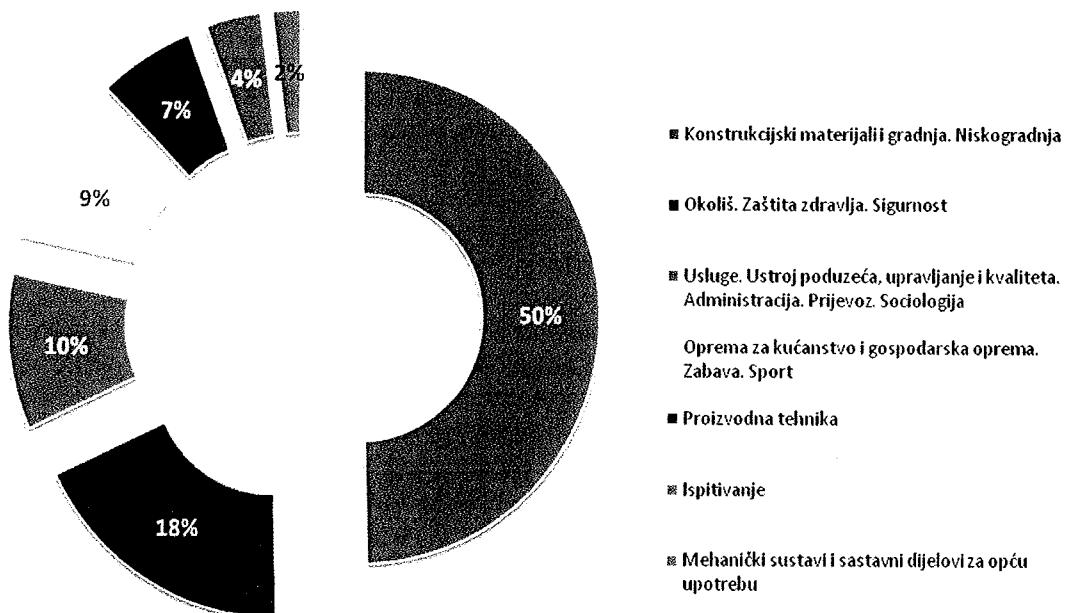

Najveći broj korisnika normoteka u 2013. godini bili su predstavnici malih i srednjih poduzeća, obrazovnih i istraživačkih ustanova i strukovnih udruženja te tijela državne uprave. Najveći je interes bio pružanje obavijesti o normama iz područja konstrukcijskih materijala i gradnje, okoliša, zaštite zdravlja i sigurnosti, usluga te norma iz područja opreme za kućanstvo i gospodarske opreme, zabave i sporta i proizvodne tehnike.

Korisnici normoteke 2013. godine (1023) po kategorijama

Norme izdane prema međunarodnoj razredbi norma (ICS)

Tijekom 2013. godine korisnicima normoteke omogućeno je pretraživanje baze podataka Perinorm i informacijskog sustava HZNorm te uvid u sadržaj svih normativnih dokumenata iz fonda kojega čine: zbirka hrvatskih norma (HRN), zbirka europskih norma (CEN, CENELEC), zbirka međunarodnih norma (ISO, IEC), zbirka njemačkih norma (DIN), zbirka britanskih norma (BSI) te zbirka američkih granskih norma (ASTM).

Svi su važeći normativni dokumenti iz fonda dostupni na uvid u električnom formatu na računalima prilagođenim potrebama korisnika za pretraživanjem podataka o normama, tehničkim propisima i direktivama te zaštićenim u skladu s pravilima o informacijskoj sigurnosti. Povučeni normativni dokumenti također su dostupni na uvid, djelomično u papirnatome, a većim dijelom u električnom formatu.

Pored navedenog, korisnicima normoteke omogućen je pregled domaćih i stranih stručnih publikacija iz područja normizacije te pretplata na usluge informiranja.

Prema provedenoj anketi korisnika normoteke HZN-a u toku 2013. godine, njih 85% izjasnilo se kao potpuno zadovoljni pruženim uslugama.

Do kraja godine fond normoteke porastao je za oko 12500 učitanih normativnih dokumenata. S obzirom na fond normoteke, najveći broj informacijskih upita korisnika u 2013. godini povezan je s informacijama i podacima o hrvatskoj zbirci norma (HRN), a najmanji interes povezan je s informacijama i podacima o britanskoj zbirci norma (BSI).

U Odsjeku je tijekom godine u električnom formatu pripremljeno je i sklopljeno oko 8000 hrvatskih norma čime su do kraja godine sve važeće hrvatske norme postale dostupne u električnom formatu. Na taj način ostvaren je preduvjet za stavljanje u funkciju repozitorija hrvatskih norma kao i e-prodaje.

Za potrebe rada HZN tehničkih odbora tijekom godine redovito su pripremane narudžbe normativnih dokumenata s odgovarajućom zaštitom.

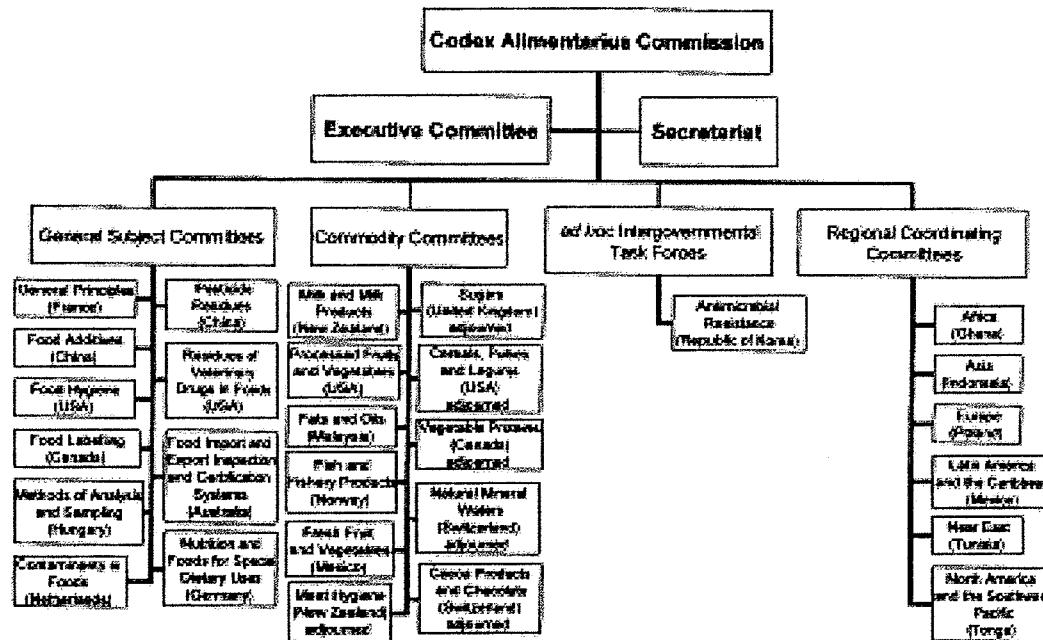
Djelatnici normoteke tijekom godine, bili su uključeni na projektima izrade repozitorija hrvatskih norma, e-prodaje i sustava javne rasprave na nacrtne hrvatskih norma eComments te su sudjelovali na desetak

sastanaka putem web konferencija povezanih s aktivnostima CEN CENELEC radne skupine za mala i srednja poduzeća (SME-WG) i radne skupine za projekt eComments.

U 2013. godini svi sudionici seminara koje je organizirao Crolab u suradnji s Hrvatskim zavodom za norme imali su mogućnost organiziranog posjeta normoteći, za kojega im je održano izlaganje o fondu i uslugama normoteke, o mogućnostima nabave norma i raspoloživim medijima, o zaštiti norma i autorskom pravu na norme. O istome su bili upoznati studenti I. godine sveučilišnoga diplomskog studija Građevinskog fakulteta u Osijeku kao i studenti Fakulteta elektrotehnike i računarstva u Zagrebu koji su za vrijeme radnog posjeta HZN-u posjetili i Normoteku.

6.10 KONTAKTNA TOČKA ZA CODEX ALIMENTARIUS

Codex Alimentarius je zbirka međunarodnih norma za hranu, smjernica i kodova dobre prakse kojima je glavna svrha zaštita zdravlja potrošača i osiguranje poštenih postupaka u trgovini hranom. Codex Alimentarius služi kao temelj za mnoge nacionalne norme i propise za hranu. Zbirku donosi Komisija Codex Alimentariusa (CAC). CAC su zajednički osnovale *Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda* (FAO) i *Svjetska zdravstvena organizacija* (WHO). Sjedište joj je u Rimu (Italija). Svoju prvu sjednicu održala je 1963. godine, a njezini se sastanci redovito održavaju u Rimu ili Ženevi. Republika Hrvatska je država članica Komisije Codex Alimentariusa od 1994. godine.

Slika 1: Organizacijska struktura Codexa Alimentarius-a

Države članice WTO-a moraju pri donošenju propisa o sigurnosti hrane upotrebljavati Codexove norme koje priznaju sporazumi WTO/TBT i WTO/SPS. Time se ne zahtjeva da sve države prihvate sve Codexove norme. Codexove odredbe za sigurnost hrane prihvaćene SPS-om odnose se na najviše granice rezidua za pesticide i veterinarske lijekove, najviše razine za aditive u hrani, najviše razine onečišćivača te zahtjeve za higijenu hrane. Codexove norme koje priznaje TBT odnose se na označivanje hrane, označivanje prehrambenih vrijednosti, norme o identitetu za pojedine skupine proizvoda, norme trgovačke kvalitete za svježe voće i povrće te organsku ili biološku hranu.

Svaka država članica Komisije Codex Alimentariusa, a sada ima 186 članica CAC-a (185 država članica i EU kao organizacija članica), dužna je ustanoviti Codexovu kontaktnu točku preko koje Komisija komunicira sa zainteresiranim stranama. Hrvatski zavod za norme (HZN) je Codexova kontaktna točka za Republiku Hrvatsku od 1994. godine.

Kontaktna točka za Codex djeluje kao poveznica između tajništva Komisije Codex Alimentariusa i Republike Hrvatske, koordinira sve bitne Codexove aktivnosti u RH, prima sve konačne Codexove tekstove (norme, kodove prakse, smjernice i druge tekstove savjetodavne naravi) i radne dokumente s Codexovih sjednica te ih distribuirala zainteresiranim stranama u Republici Hrvatskoj, šalje komentare na Codexove dokumente ili prijedloge Komisiji Codex Alimentariusa ili njegovim tijelima i/ili tajništvu Codex-a, radi u suradnji s nacionalnim Codexovim odborom, djeluje kao veza za razmjenu informacija i koordinira aktivnosti s drugim članicama Komisije Codex Alimentariusa, zaprima pozive na Codexove sjednice i informira Predsjedavajućeg i tajništvu CAC-a o predstavnicima Republike Hrvatske na tim sjednicama, održava knjižnicu konačnih Codexovih tekstova te promiče Codexove aktivnosti u Republici Hrvatskoj.

Codexova kontaktna točka tijekom 2013. godine zaprimila je preko 1000 Codexovih radnih dokumenata. Dokumente zaprima izravno od Komisije i njezinih odbora te od početka 2012. godine i tajništva Vijeća EU-a. Radni dokumenti Codexovih odbora distribuiraju se od tajništva Vijeća (SECRETARIAT DGB2 Codex secretariat.codex@consilium.europa.eu) preko Codexove kontaktne točke nadležnim djelatnicama Ministarstva poljoprivrede i Ministarstva zdravlja koja onda te dokumente distribuiraju stručnim i nadležnim osobama na podnošenje mišljenja i davanje komentara u ime RH. Mišljenja i komentari se daju na sastancima radne skupine Vijeća EU-a za Codex (Codex Alimentarius Working Party) koja se održavaju u Briselu prije svake sjednice CAC-a, Izvršnog odbora i ostalih Codexovih odbora.

Predstavnici RH od početka 2012. godine prisustvuju sastancima radne skupine Vijeća EU-a za Codex u Briselu. Voditeljicu Codexove kontaktne točke za RH imenovala je Vlada RH u Vijeće za genetički modificirane organizme.

Tijekom 2013. godine stručnjaci iz Republike Hrvatske sudjelovali su na :

- 36. sjednici Komisije Codex Alimentariusa održanoj u Rimu, Italija
- konferenciji *Food Safety Risk Analysis – Fifty year with Codex Alimentarius in the European Region* održanoj u Pulawyju u Poljskoj (troškove puta i smještaja za obje predstavnice RH platilo je regionalni ured FAO-a za Europu i Centralnu Aziju te Nizozemska koja je koordinator CCEURO-a sljedeće dvije godine).
- elektronička radna skupina *eWG on NRVs for Vitamins and Minerals*
- elektronička radna skupina *CCFFP electronic working group on Histamine*
- elektronička radna skupina *Codex Electronic Working Group: Veterinary drugs without ADI/MRL*
- elektronička radna skupina *eWG on methylmercury in fish*
- elektronička radna skupina *eWG on Principles and Guidelines for Monitoring Regulatory Performance of National Food Control Systems*
- elektronička radna skupina *electronic Working Group on the proposed draft additional or revised Nutrient Reference Values (NRVs-R) for Labelling Purposes in the Codex Guidelines on Nutrition Labelling*

WHO/FAO Workshop on Strengthening Capacities for Effective Participation in Codex Work for the Balkan Countries, Zagreb, Hrvatska, lipanj 2013:

Codexova kontaktna točka za RH u suradnji s regionalnim uredom za Europu Svjetske zdravstvene organizacije organizirala je regionalnu radionicu koja se održala u Zagrebu od 4. do 6. lipnja 2013. godine a na kojoj su sudjelovali predstavnici 10 država iz regije (65).

Codexova kontaktna točka za RH sklopila je ugovor sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom o prijevodu publikacije *Five keys to growing safer fruits and vegetables: promoting health by decreasing microbial contamination* na hrvatski jezik. Publikacija je prevedena pod nazivom *Pet ključeva za sigurniju proizvodnju voća i povrća: promicanje zdravlja smanjivanjem kontaminacije mikroorganizmima*. Tiskana je u 1500 primjeraka koji se dijele kao promotivni materijal. Također je dostupna u pdf formatu na stranicama HZN-a.

U studenome 2013. godine Codexova kontaktna točka za RH organizirala je predavanje pod nazivom GM - *Prednosti i mane*.

6.11 INFORMACIJSKA SREDIŠNICA U SMISLU SPORAZUMA WTO/TBT

U okviru svojih zadataka, Informativna središnjica WTO/TBT-a odgovorila je u 2013. godini na više od 200 upita o hrvatskim normama, hrvatskim tehničkim propisima i certificiranju proizvoda i laboratorijskih usluga za ispitivanje. Većina upita je bila iz inozemstva.

Zaključkom Vlade RH od 21. listopada 2010. godine Hrvatski zavod za norme određen je nacionalnim notifikacijskim tijelom u smislu Sporazuma o tehničkim zaprekama u trgovini (TBT) pri Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO). Obavlješćivanje svih tijela državne uprave o notifikacijama tehničkih propisa ostalih članica Svjetske trgovinske organizacije, provodi se zbog pravovremenog reagiranja relevantnih tijela čime se treba spriječiti stvaranje zapreka u trgovini odnosno moguća šteta hrvatskom izvozu.

Tijekom 2013. godine niti jedno ministarstvo ili državna upravna organizacija nije dostavila nikakve podatke o tehničkim propisima za notifikaciju.

Predstavnik HZN-a sudjelovao je na redovitim sastancima Odbora za tehničke zapreke u trgovini Svjetske trgovinske organizacije WTO/TBT koji su održani u ožujku, lipnju i studenome 2013. godine u Ženevi, Švicarska.

6.12 PRUŽANJE DRUGIH VRSTA USLUGA

6.12.1 DODJELA REGISTRACIJSKIH BROJEVA

U HZN-u se provode i postupci dodjele registracijskog broja za izdavače kartica (IIN) (u skladu s normom ISO/IEC 7812, *Identification cards – Identification of issuers*), dodjele registracijskog broja za proizvođače vozila i dijelova vozila (WMI, WPMI) (u skladu s normama HRN ISO 3780:1998, *Cestovna vozila – Međunarodna oznaka proizvođača (ISO 3780:1983)* i HRN ISO 4100:1998, *Cestovna vozila – Međunarodna oznaka proizvođača dijelova (ISO 4100:1980)*) i dodjele registracijskog broja davatelja programskih usluga za smart kartice (RID) (prema normi ISO/IEC 7816-5:2004, *Identification cards – Integrated circuit cards – Part 5: Registration of application providers*).

U tijeku 2013. godine provedeno je osam (8) postupaka dodjele registracijskog broja za izdavatelja identifikacijskih kartica (IIN) i četiri (4) postupka dodjele registracijskog broja za proizvođače vozila (WMI).

U HZN-u se održava registar dodijeljenih registracijskih brojeva za Republiku Hrvatsku (javno dostupan na internetskim stranicama HZN-a).

6.12.2 USLUGE INFORMIRANJA

Hrvatski zavod za norme (HZN) svojim članovima i korisnicima nudi usluge jednokratnog i trajnog informiranja, pretplatu i stalne narudžbe na norme prema *Cjeniku usluga Hrvatskog zavoda za norme*, a na zahtjev korisnika Hrvatski zavod za norme izdaje i potvrde o istovjetnosti, prihvaćanju ili statusu norma, kao i dozvole za korištenje dijelova norma. Tijekom 2013. godine riješeno je deset takvih zahtjeva.

Povezano s povredom poštivanja autorskih prava na norme svim kupcima norme HRN 1118:2002 *Prometni znakovi – Znakovi obavijesti za vođenje prometa – Oblikovanje znakova* poslana je obavijest o postojanju neovlaštene verzije norme HRN 1118 te je ista objavljena na internetskim stranicama HZN-a.

Usluga informiranja odnosi se na hrvatske, europske i međunarodne norme. Na zahtjev korisnika, jednokratno, šest ili 12 puta godišnje, isporučuju se popisi norma prema upitu (jednom tehničkom odboru,

jednoj skupini ili podskupini Međunarodne razredbe norma – ICS, tehničkome propisu ili europskoj direktivi Novoga pristupa).

Pretplata na norme, usluga je kod koje se isporuka norma obavlja odmah nakon narudžbe korisnika, a norme se naplaćuju iz novca koji je unaprijed uplaćen na račun HZN-a.

Usluga održavanja stalnih narudžaba odnosi se na hrvatske i međunarodne norme, a uključuje praćenje objavljivanja novih norma prema odabranom užem području (jednom tehničkom odboru, jednoj skupini ili podskupini Međunarodne razredbe norma - ICS), izradu pregleda podataka te isporuku novih norma.

6.12.3 SEMINARI, PREDAVANJA I RADIONICE ZA IZOBRAZBU KORISNIKA U PRIMJENI NORMA

Hrvatski zavod za norme je u suradnji s CROLAB-om, Hrvatskim mjeriteljskim društvom, Končarom, i drugima tijekom 2013. godine organizirao sljedeće radionice i seminare o primjeni norma:

- Norme niza 22000 i poveznica s GLOBALG.A.P. normama, Zagreb, siječanj 2013.
- Kako akreditirati uzorkovanje – ponovljeni seminar, Zagreb, siječanj 2013.
- Novosti u analizi hrane i bioloških uzoraka, Zagreb, veljača 2013.
- Kako akreditirati uzorkovanje, Zagreb, veljača 2013.
- Upravljanje ispitnom opremom, Zagreb, ožujak, travanj 2013.
- CROLAB i EU Fondovi, Zagreb, travanj, lipanj, 2013
- Kako (ne) pisati nesukladnosti, Zagreb, svibanj, lipanj, srpanj 2013.
- Kompetentnost osoblja, Zagreb, rujan, listopad 2013.
- GM – Prednosti i mane, Zagreb, studeni 2013.
- Certificiranje građevnih proizvoda, Zagreb, studeni 2013.
- Međulaboratorijska usporedbena ispitivanja, Zagreb, studeni 2013

6.13 IZJAVAČKA DJELATNOST

6.13.1 OBJAVLJIVANJE HRVATSKIH NORMA

U HZN-u se tehnički uređuju europske i međunarodne norme i normativni dokumenti prihvaćeni u izvorniku za njihovu nacionalnu distribuciju (uključivanje nacionalnih identifikacijskih elemenata i predgovora). Ti se dokumenti pripremaju i pohranjuju isključivo u elektroničkom obliku (PDF formatu) za njihovu distribuciju korisnicima.

U HZN-u se također lektoriraju, tehnički uređuju i oblikuju za objavljivanje i distribuciju hrvatske norme i drugi normativni dokumenti koji se objavljaju na hrvatskome jeziku. Tijekom 2013. godine objavljene su 4 nove hrvatske norme prihvaćene uz prijevod te 34 nacrta hrvatskih norma na hrvatskome jeziku na javno raspravi. Prihvaćene su i 1304 nove hrvatske norme u izvorniku.

6.13.2 OBJAVLJIVANJE DRUGIH NORMATIVNIH DOKUMENATA

HZN također po potrebi objavljuje i prijevode drugih europskih i međunarodnih normizacijskih dokumenta. Tijekom 2013. godine nisu objavljeni prijevodi takvih dokumenata.

6.13.3 SLUŽBENO GLASILO

HZN e-glasilo izdaje se u dvomjesečnom ritmu. Službeno glasilo HZN-a sastoji se od dvije cjeline:

- 1) Osnovnog dijela glasila sa stručnim člancima i obavijestima i,
- 2) Oglasnika normativnih dokumenata.

Tijekom 2013. godine objavljeno je sedam (7) brojeva HZN e-glasila (redovno se izdaje tijekom godine šest (6) brojeva dok je 2013. godine izdano sedam (7) brojeva radi obveza nastalih ulaskom u punopravno članstvo u EU i obveze objavljivanja naslova hrvatskih normi na hrvatskom jeziku u službenom glasilu EU (Official Journal EU) s ukupno 83 stranice članaka, obavijesti o radu međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju, novosti iz HZN-a i drugih zanimljivosti.

U prilogu svakog e-glasila objavljuje se Oglasnik za normativne dokumente u kojem se objavljaju rezultati hrvatske normizacije:

- nove hrvatske norme
- nacrti hrvatskih norma
- prijedlozi za prihvatanje stranih norma u izvorniku
- povučene norme i povučeni nacrti norma
- obavijesti o normama europskih i međunarodnih organizacija za normizaciju.

Rezultate Odsjeku za izdavačku djelatnost dostavlja Odsjek za upravljanje informacijama (referent za bazu podataka kreira ispis iz baze u MS Wordu).

Osim rezultata hrvatske normizacije u Oglasniku za normativne dokumente objavljaju se i Rezultati međunarodne i europske normizacije. Popis međunarodnih i europskih normativnih dokumenata poredan je prema predmetnom ustroju, ICS-u.

Tijekom 2013. godine izdano je ukupno 7 brojeva Oglasnika za normativne dokumente s ukupno 728 stranica.

6.13.4 DRUGE PUBLIKACIJE

HZN također po potrebi objavljuje publikacije vezane uz primjenu norma te različite promotivne publikacije. Izdaju se i publikacije drugih izdavača u prijevodu na hrvatski jezik (ISO, CEN, CENELEC, PTB...) Tijekom 2013. godine objavljena publikacije toga tipa je:

- WHO publikacija - Pet ključeva za sigurniju proizvodnju voća i povrća - Promicanje zdravlja smanjivanjem kontaminacije mikroorganizmima

Tijekom 2013. godine nisu objavljene planirane tematske publikacije kao ni promotivne publikacije predviđene Programom rada za 2013. godinu, a zbog razloga recesije i štednje.

Povezano s provedbom projekta *Poboljšavanje informiranosti hrvatske poslovne zajednice – BiZimpact II* koji je započeo u ožujku 2013. a trajati će do ožujka 2015. godine, Hrvatski zavod za norme aktivno se uključio u aktivnosti koje se odnose na komponentu 3 ovoga projekta koja uključuje izradu, ažuriranje i revidiranje 7 mini vodiča. Djelatnici HZN-a sudjelovali su u reviziji teksta mini vodiča *Norme za industrijske proizvode i Sigurnost hrane*.

6.13.5 PROMOTIVNE PUBLIKACIJE

Promotivne publikacije vezane uz normizaciju i značaj normizacije te njenu prisutnost u svakodnevnom životu. Za svoje promidžbene potrebe HZN je izdao između ostalih i promidžbene brošure: Norme@zabava, Norme@poslovi, Norme@aktivnosti i 10 dobrih razloga za normizaciju. Te promidžbene publikacije su prijevodi promidžbenih publikacija međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija ili originalno osmišljene u Odsjeku za izdavačku djelatnost, kao na primjer Norme@aktivnosti, Živimo s normama ... Ove promotivne publikacije prijevodi su i prilagodbe originalnih CEN-ovih publikacija. Publikacija Norme@aktivnosti originalno je hrvatska nastala kompilacijom CEN-ovih tekstova i grafike i ISO-ovih karikatura s temom norma.

6.13.6 POSEBNI (RAZVOJNI) PROJEKTI

U Odsjeku za izdavaštvo osim poslova obavljanja izdavačke djelatnosti, obavili su se poslovi razvoja novih internetskih stranica HZN-a, a koje se sada u Odsjeku za izdavačku djelatnost i uređuju i održavaju te ih se dopunjava prema obavezama HZN-a prema europskim normizacijskim organizacijama i Uredbama Europske komisije vezanim uz normizaciju.

U drugom kvartalu 2013. pokrenut je projekt Osuvremenjivanja internetskih stranica HZN-a. Jedan od ciljeva projekta bilo je i pokretanje novih usluga i sadržaja usmjerenih prema članovima, javnosti i specifičnim (određenim) zainteresiranim stranama.

Nove internetske stranice HZN-a (hrvatske stranice) stavljenе su u rad (aktivirane) i bile u funkciji u prvom kvartalu 2013. godine. Nove stranice HZN-a na engleskom jeziku osuvremenjene su i stavljenе u funkciju krajem drugoga kvartala 2013 godine.

6.13.7 DOSTAVA OBVEZNOG PRIMJERKA SLUŽBENIH PUBLIKACIJA

HZN, sukladno čl. 38 i 39. Zakona o knjižnicama, redovito godišnje dostavlja Digitalnom informacijsko-dokumentacijskom uredu (bivša HIDRA - Hrvatska informacijsko-dokumentacijska referalna agencija) po jedan obvezni i besplatni primjerak svih svojih publikacija i izdanja koja izdaje kao tijelo javne vlasti. Time HZN ispunjava svoju zakonsku obvezu i ujedno osigurava dostupnost svojih javnih službenih dokumenata kroz jedinstveni portal službene dokumentacije Republike Hrvatske (E-Katalog SDRH) kojeg održava Digitalni informacijsko-dokumentacijski ured.

6.14 AKTIVNOSTI U PROMICANJU NORMIZACIJE

6.14.1 PREDSTAVLJANJE HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Hrvatski zavod za norme aktivo je sudjelovao u promicanju primjene norma i normizacije na odgovarajućim radionicama i seminarima. Stručnjaci HZN-a na prikidan su način (stručnim referatima, prezentacijama i sl.) prezentirali rad HZN-a i primjenu norma na većem broju stručnih i znanstvenih skupova koje su organizirale različite strukovne udruge i organizacije (HGK, HKIE, EDZ, HRO CIGRE, CROLAB, HMD, HDK, HDKBR, MIPRO, HUEC, ICOLIN), a HZN je bio suorganizator i pokrovitelj takvih skupova.

- Ostvarena je suradnja s Hrvatskim mjeriteljskim društvom, Hrvatskim društvom za kvalitetu, Elektrotehničkim društvom Zagreb, Državnim zavodom za mjeriteljstvo, CROLAB-om i drugima.
- Predstavnici HZN-a sudjelovali su na prezentaciji projekta ARISE – Napredna istraživanja, inovacije i transfer tehnologije u inženjerstvu površina FSB, Zagreb, listopad 2013.
- Predstavnici HZN-a sudjelovali su na FER – Udruga za razvoj Hrvatske – Nova energetika; Zagreb, siječanj 2013.
- Predstavnici HZN-a sudjelovali su na HZN – Nacionalna radionica: NORME – velike prednosti za male poduzetnike; veljača 2013.
- Predstavnici HZN-a sudjelovali su na Godišnja konferencija JRC - Suradnja Zajedničkog istraživačkog centra (Joint Research Centre - JRC) i Hrvatske, Zagreb, lipanj 2013.
- Predstavnici HZN-a sudjelovali su na Tehnički fakultet – Prezentacija rezultata projekta STRUNE u području hidraulike i pneumatike, Rijeka, srpanj 2013.
- Predstavnici HZN-a sudjelovali su na seminarima i radionicama Trokut test dani '13 – Prediktivno održavanje i Norme u kontroli bez razaranja, Zagreb, ožujak i rujan 2013.
- Predstavnici HZN-a sudjelovali su na seminaru i radionici 3D tehnologija u razvojni proizvodnji, Zagreb, listopad 2013.
- Predstavnici HZN-a sudjelovali su na, Obzor-Info dan Društveni izazov 2 i Društveni izazov 5; Agencija za mobilnost, Zagreb, prosinac 2013.

- Predstavnici HZN-a sudjelovali su na FSB – Prezentacija projekta ARISE (Napredna istraživanja, inovacije i transfer tehnologije u inženjerstvu površina), Zagreb, listopad 2013.
- Predstavnici HZN-a sudjelovali su na Godišnja skupština CeNI, FSB, Zagreb, prosinac 2013.
- Predstavnici HZN-a sudjelovali su na HGK Tribinama ISO FORUM CROATICUM:
- Mogući prilaz integriranim sustavima upravljanja; siječanj 2013.
- Novi zakon o mjeriteljstvu; travanj 2013.
- Novi zakon o normizaciji; travanj 2013.
- Zakonodavstvo EU za industrijske proizvode: svibanj 2013.
- Slobodno kretanje roba na unutarnjem tržištu EU; srpanj 2013.
- Strukovno prevođenje– Veze sa svijetom, studeni 2013.
- Predstavnici HZN-a sudjelovali su na predavanju pod naslovom: „Normizacija u području plastike i gume“, Zagreb, prosinac 2013.
- Predstavnici HZN-a sudjelovali su kampanji u Splitu i Puli, Infrastruktura kvalitete i časopis Svijet po mjeri, Županijska komora HGK, predavanje na temu: Norme – Normizacija – veljača, ožujak 2013.
- Predstavnik HZN-a sudjelovao je na seminaru Koordinatori zavarivanja– predavanje na temu: Novosti u području normizacije u zavarivanju, Zagreb, FSB, travanj 2013.
- Predstavnik HZN-a sudjelovao je na 10. Hrvatskom seminaru o tlačnoj opremi, Zagreb, svibanj 2013.
- Predstavnik HZN-a sudjelovao je na 2nd Mediterrenaen conference & new challenges on heat treatment and surface engineering, Cavtat, lipanj 2013.
- Predstavnica HZN-a sudjelovala je na, 8. Danima ovlaštenih inženjera građevinarstva, izlaganje HZN/TO 548 – Aktivnosti na prijevodu eurokodova i izradi nacionalnih dodataka; lipanj, 2013. Opatija
- Predstavnik HZN-a sudjelovao je na MATEST 2013 – CERTIFICATION 2013, 7th International Conference on certification and standardization, Zagreb, listopad 2013.
- Predstavnik HZN-a sudjelovao je na okrugom stolu – “Energetska učinkovitost u javnom sektoru” prosinac, 2013.
- Predstavnica HZN-a sudjelovala je na sastanku na temu Adoption of the Eurocodes in the Balkan Region, izlaganje Adoption of the Eurocodes in Croatia, Milano, prosinac 2013.

U suradnji s EDZ-om održana su predavanja djelatnika HZN-a: (travanj, listopad, studeni, prosinac 2013):

- „Primjena novog Pravilnika o sigurnosti i zdravlju pri radu s električnom energijom“
- „Energetska učinkovitost u zgradarstvu – energetski pregledi 1. i 2. dio“
- „Sigurnost i zdravlje pri radu s električnom opremom, instalacijama i postrojenjima“
- Norme i tehničko zakonodavstvo u Republici Hrvatskoj
- Opći okvir za stavljanje proizvoda na tržište (Odluka br. 768/2008 Europskog parlamenta i Vijeća)
- Predstavnik HZN-a sudjelovao je na Savjetovanju „SIGURNOST I ZDRAVLJE PRI RADU“ – SIZ 2013., Zagreb ožujak 2013.
- Predstavnik HZN-a sudjelovao je na Znanstveno stručnom skupu 26. međunarodni simpozij „Elektroinženjerski simpozij – Nove tehnologije“ – EIS 2013 NT, Šibenik svibanj 2013.
- Predstavnik HZN-a sudjelovao je na 11. savjetovanju HRO CIGRE, Cavtat studeni 2013.
- Predstavnik HZN-a sudjelovao je na 27. međunarodnom simpoziju P&P 2013 – Planiranje i projektiranje, Zagreb, studeni 2013.

6.14.2 OBILJEŽAVANJE SVJETSKOG DANA NORMA 2013. GODINE

Hrvatski zavod za norme prigodnom svečanošću obilježio je 44. svjetski dan norma, listopad 2013, koji se održao pod geslom „Međunarodne norme osiguravaju pozitivne promjene“.

6.14.3 MEĐUNARODNA SURADNJA

HNZ sudjeluje u europskom sustavu CEN i PROJEX – *National implementation* redovitim upisom podataka o hrvatskim normama koje su prihvачene europske norme u informacijski sustav CEN-a u skladu s pravilima tog sustava. Podaci o prihvaćenim hrvatskim normama dostupni su, zajedno s podacima svih redovitih članica CEN-a, na internetskim stranicama CEN-a.

Obavijesti o hrvatskim normama koje su prihvaćene europske norme CENELEC-a i ETSI-ja dostavljaju se tim organizacijama u skladu s njihovim pravilima.

HZN je uključen i u sustav *CEN INFOPRO* za prijavljivanje (notifikaciju) izvornih hrvatskih norma u skladu s europskom Direktivom 98/34/EC o obavlješćivanju. Podaci o izvornim hrvatskim normama redovito se objavljaju u mjesечноj izvještaju o novim prijavama *CEN Monthly Notification Register* i *CENELEC Register of New National Standardization Initiatives* zajedno s podacima svih punopravnih članova CEN-a i CENELEC-a.

Sudjelovanje u radu tehničkih odbora u europskim i međunarodnim normizacijskim organizacijama

Predstavnici HZN-a sudjeluju u radu tehničkih odbora i pododbora međunarodnih normizacijskih organizacija i europskih normizacijskih organizacija. U 2013. godini održani su slijedeći sastanci:

- 23. sastanak CEN/TC 250/SC 5, London, Velika Britanija, lipanj 2013.
- 28. sastanak CEN/TC 250/SC 7, Madrid, Španjolska, travanj 2013.
- 1. sastanak CEN/TC 250/WG 2, Pariz, Francuska, listopad 2013.
- 3. sastanak CEN/TC 250/WG 3, Pariz, Francuska, ožujak 2013.
- 4. sastanak CEN/TC 250/WG 3, Brisel, Belgija, lipanj 2013.
- 5. sastanak CEN/TC 250/WG 3, Minhen, Njemačka, rujan 2013.
- 23. sastanak CEN/TC 264, Beč, Austrija, svibanj 2013.
- 54. sastanak CEN/TC 155, Kopenhagen, Danska, studeni 2013.
- CEN/TC 166, Chimneys, Bled, Slovenija, svibanj 2013.
- CEN TC 127 WG 1 Brisel, Belgija, ožujak 2013.
- CEN/TC 241/WG
- CEN/TC 192/WG 2
- CEN/TC 228/WG 4

HZN vodi tajništvo međunarodnog tehničkog pododbora IEC/TC/SC 31 J. Predstavnici nacionalnog odbora HZN/TO E31 sudjelovali su u radu europskog tehničkog odbora CENELEC/TC 31.

6.15 AKTIVNOSTI HZN-a NA DISTRIBUCIJI NORMA I NORMATIVNIH DOKUMENATA

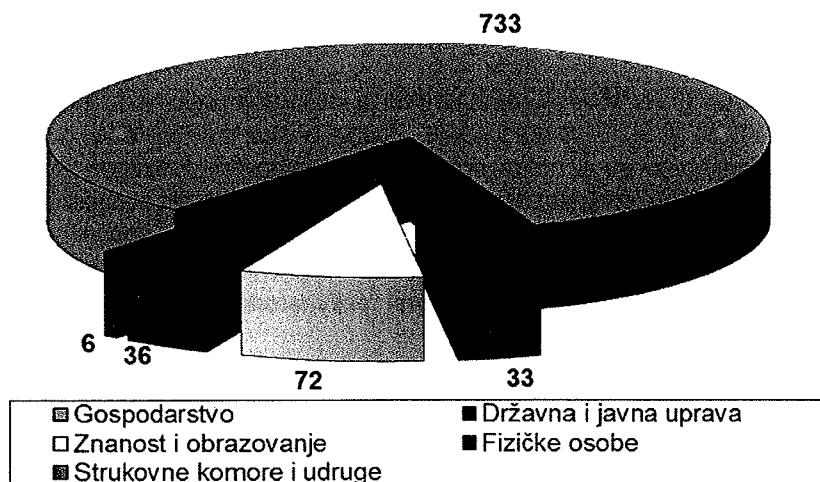
Odsjek za prodaju i marketing Hrvatskog zavoda za norme (u dalnjem tekstu: HZN) zaprimio je tijekom 2013. godine više od 4000 upita vezanih za normativne dokumente. Od ukupnog broja zaprimljenih upita, najveći broj upita, njih oko 2700 ili 67,5% zaprimljeno je putem električne pošte. Prema broju zaprimljenih upita slijede upiti zaprimljeni putem faksa, telefona te osobni upiti u Normoteci HZN-a.

Djelatnici Odsjeka za prodaju i marketing tijekom 2013. godine su:

- telefonskim putem pružili oko 3850 informacija o normama, predračunima, sustavu naručivanja normativnih dokumenata i dr.
- putem električne pošte poslali oko 3000 odgovora na upite
- putem faksa poslali oko 700 predračuna i drugih informacija o normativnim dokumentima.

Gore navedena komunikacija s kupcima normativnih dokumenata rezultirala je zaprimanjem 1960 narudžba od ukupno 839 kupaca. Struktura kupaca normativnih dokumenata u 2013. godini prikazana je na slici 1.

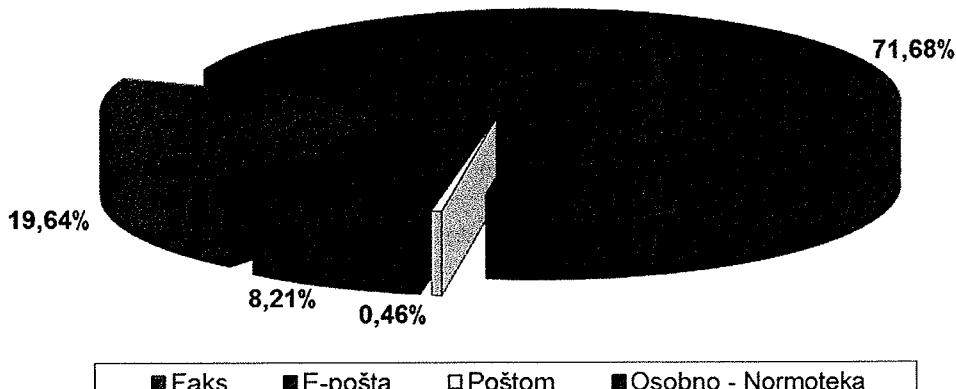
U odnosu na 2012. godinu uočen je blagi porast kupaca iz područja gospodarstva te znanosti i obrazovanja, dok je broj kupaca iz državne i javne uprave u padu.

Slika 1: Prikaz strukture kupaca normativnih dokumenata prema djelatnosti

Tijekom 2013. godine upiti/narudžbe normativnih dokumenata zaprimani su putem elektroničke pošte, faksa, pošte ili osobno u Normoteci HZN-a. Struktura načina zaprimanja upita/narudžbi u 2013. godini prikazana je na slici 2.

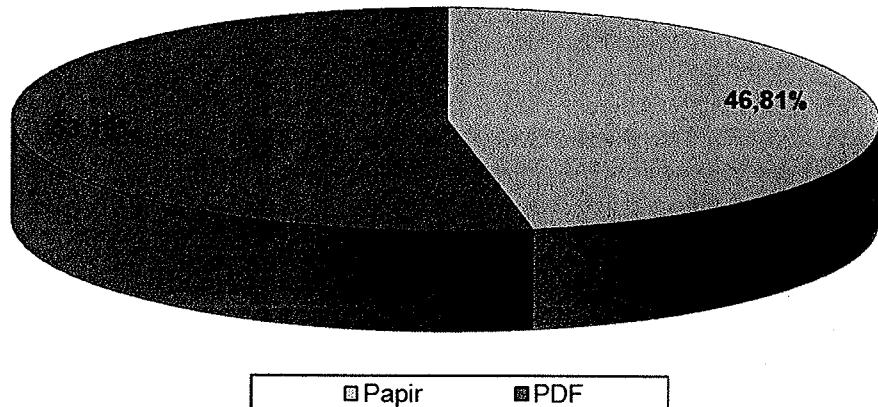
U odnosu na ukupan broj zaprimljenih upita/narudžbi nastavlja se rast broja upita/narudžbi zaprimljenih putem elektroničke pošte, dok su ostali načini zaprimanja upita/narudžbi u padu.

Slika 2: Prikaz strukture načina zaprimanja upita/narudžbi

U Republici Hrvatskoj do 1. ožujka 2009. godine normativni dokumenti prodavali su se isključivo u papirnatome izdanju. U svrhu unapređivanja prodaje, odnosno dostupnosti određenih normativnih dokumenata i u elektroničkom obliku, od 1. ožujka 2009. godine HZN uvodi zaštitu normativnih dokumenta pomoću vodenog žiga kako bi označio zakonitog nositelja licencije. Uvođenjem takvog oblika zaštite hrvatski normativni dokumenti (HRN, HRS, HRI, i dr.) te sukladno odobrenju međunarodnih organizacija ISO-a i IEC-a međunarodni normativni dokumenti postali su dostupni u papirnatom i/ili elektroničkom (PDF) izdanju. Normativni dokumenti kupljeni u elektroničkom izdanju u ovome trenutku isporučuju se isključivo na CD-ROM-u. Ostali nacionalni i/ili granski normativni dokumenti distribuirani od strane HZN-a (ASTM, BS, DIN, VDE, SIST, ...) dostupni su isključivo u papirnatome izdanju.

Od ožujka 2009. godine kada je HZN uveo prodaju hrvatskih normativnih dokumenta (HRN, HRS, HRI, i dr.) te međunarodnih normativnih dokumenta (ISO i IEC) u elektroničkom obliku pa do kraja 2013. godine njihov broj u ukupnom broju prodanih normativnih dokumenata iz godine u godinu polagano raste. U 2013. godini broj prodanih normativnih dokumenata u elektroničkom obliku (PDF na CD-ROM-u) dosegnuo je iznos od 53,19% od ukupnog broja prodanih normativnih dokumenata.

Slika 3: Prikaz omjera prodanih normativnih dokumenata s obzirom na medij njihove isporuke kupcu

Sudjelovanje zaposlenika HZN-a na raznim stručnim skupovima, seminarima i radionicama redovito se koristi za promidžbu hrvatskih normativnih dokumenata. Na taj se način osigurava predstavljanje hrvatskih normativnih dokumenata većem broju stručnjaka te potiče njihov interes za kupnju.

6.15.1 PRODAJA HRVATSKIH NORMA I DRUGIH NORMATIVNIH DOKUMENATA

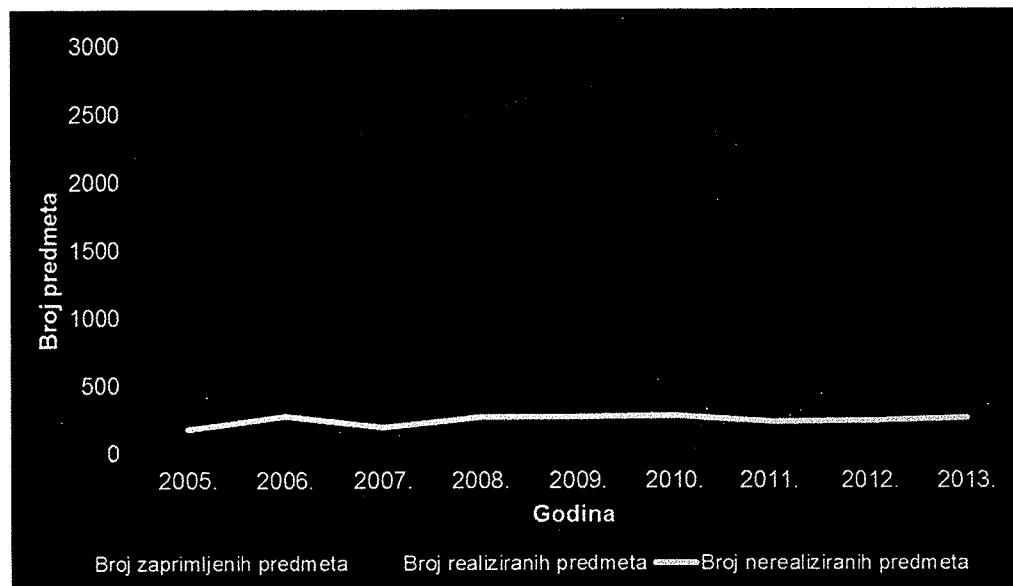
Od 2005. do 2009. godine, kada je zabilježen najveći broj upita/narudžbi, bilježen je kontinuirani rast zaprimljenih predmeta. Kao rezultat gospodarske situacije u Republici Hrvatskoj u 2010. godini započinje pad zaprimljenih predmeta koji je svoj vrhunac dosegnuo u 2012. godini kada je zaprimljeno samo 1795 predmeta, odnosno 34% manje nego u rekordnoj 2009. godini.

Trogodišnji kontinuirani pad broja zaprimljenih predmeta zaustavljen je u 2013. godini kada je zaprimljeno 9,2% više predmeta nego u 2012. godini. Porast broja zaprimljenih predmeta u 2013. godini te adekvatno tome porast prodaje normativnih dokumenata rezultat su završnih priprema naših organizacija (tvrtke, poduzeća, ustanove,...) unutarjem tržištu Europske unije (1. srpnja 2013. godine Republika Hrvatska postala je 28. članica Europske unije) što se može vidjeti brojčano u tablici 1. te grafički na slici 4.

U 2013. godini prodano je 3827 različitih normativnih dokumenata u 7052 primjeraka.

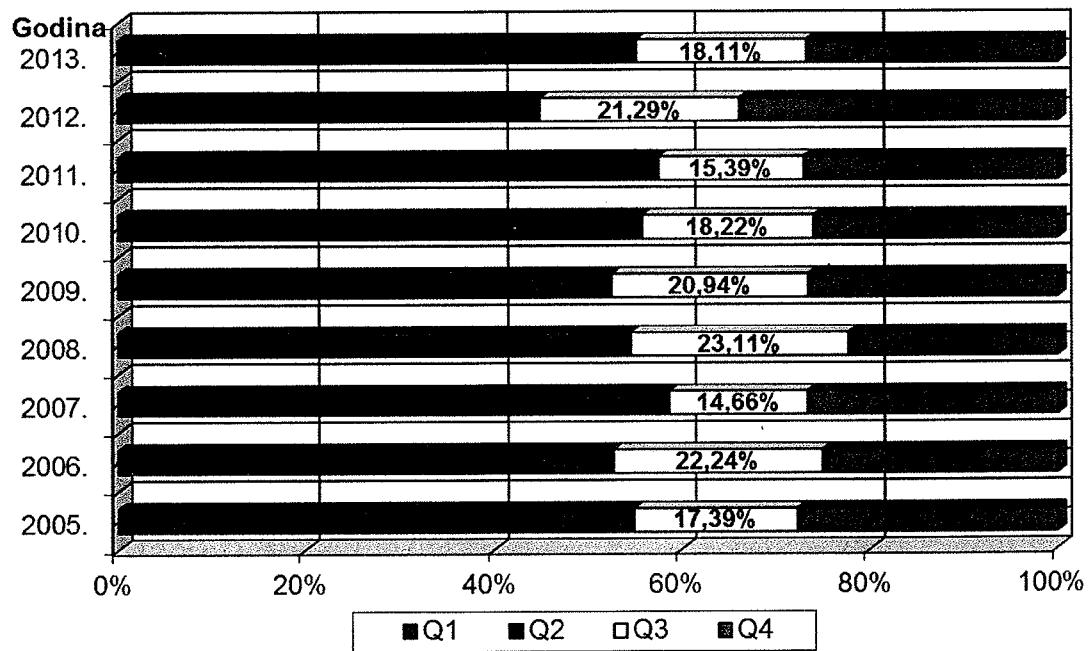
Tablica 1: Prikaz broja zaprimljenih, realiziranih i nerealiziranih predmeta

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Broj zaprimljenih predmeta	2008	2362	2373	2505	2717	2532	2116	1795	1960
Broj realiziranih predmeta	1709	2054	2131	2237	2447	2258	1885	1556	1698
Broj nerealiziranih predmeta (odustajanja od kupnje)	174	271	194	268	270	274	231	239	262

Slika 4: Prikaz odnosa zaprimljenih, realiziranih i nerealiziranih predmeta

Usporedba prodaje normativnih dokumenata na godišnjoj i tromjesečnoj osnovi prikazana je na slici 5.

Slika 5: Prikaz prodaje normativnih dokumenata po tromjesečjima

Obrazloženje gore navedenih pokazatelja:

- broj zaprimljenih predmeta u 2013. godini veći je za 9,2% u odnosu na 2012. godinu čime je zaustavljen trogodišnji kontinuirani pad

- broj realiziranih predmeta u 2013. godini iznosio je 86,63% od ukupnog broja zaprimljenih predmeta. U 13,37% zaprimljenih predmeta nije došlo do realizacije jer su kupci odustali od kupnje nakon dobivanja predračuna od strane HZN-a ili HZN nije bio u mogućnosti ispuniti potrebe kupaca koje su bile u suprotnosti s potpisanim ugovorima o distribuciji stranih normativnih dokumenata
- postotak prodanih hrvatskih normativnih dokumenata također je u porastu te iznosi 93,70% od ukupnog broja prodanih normativnih dokumenata u 2013. godini
- završne pripreme organizacija (tvrtke, poduzeća, ustanove,...) posebno iz područja gospodarstva te znanosti i obrazovanja u Republici Hrvatskoj unutarnjem tržištu Europske unije, 1. srpnja 2013. godine Republika Hrvatska postala je 28. članica Europske unije, rezultirale su porastom broja zaprimljenih predmeta u 2013. godini (naročito njenoj prvoj polovici) te adekvatno tome porastom prodaje normativnih dokumenata.

6.15.2 OSIGURAVANJE DOSTUPNOSTI I PRODAJA STRANIH NORMA

Tijekom 2013. godine nastavljena je suradnja HZN-a s međunarodnim (ISO, IEC), europskim (CEN, CENELEC), nekim nacionalnim normirnim tijelima (DIN, BSI) te američkim ASTM-om vezano uz dostupnost normativnih dokumenata tih tijela i njihovu prodaju na području Republike Hrvatske u skladu s potpisanim ugovorima.

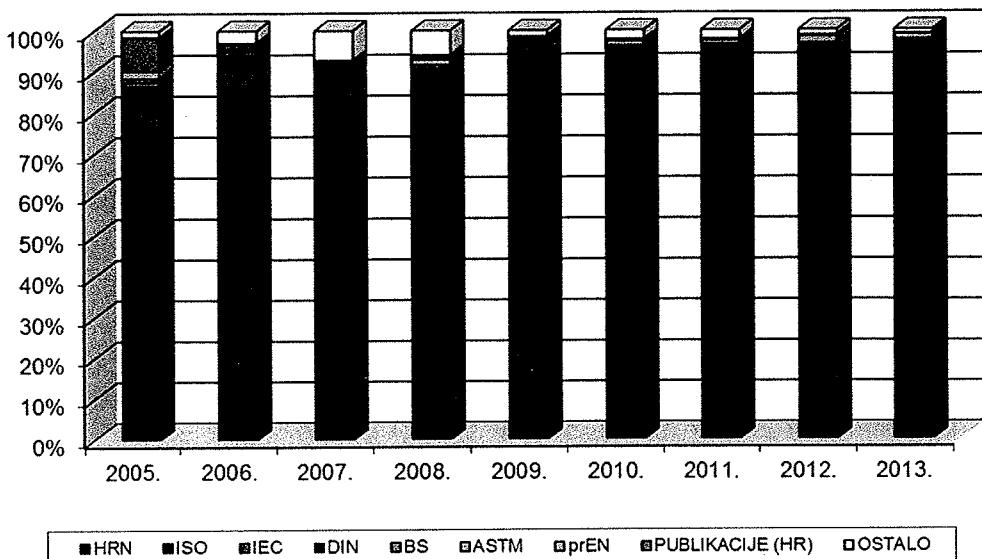
Potražnja za stranim normativnim dokumentima za koje HZN nema potpisane ugovore o njihovoj distribuciji također je pala u odnosu na prethodne godine, ali i dalje postoji značajna potreba korisnika u Republici Hrvatskoj za istim. Za nabavku stranih normativnih dokumenta (ANSI, EEE, NFPA, SAE, IP, i dr.) nastavljena je suradnja s danskim normirnim tijelom Danish Standards (DS). Odabir DS-a za nabavu stranih normativnih dokumenata opravdan je izbor zbog njihovih najpovoljnijih cjenovnih uvjeta.

Tijekom 2013. godine nije sklopljen niti jedan novi ugovor za osiguravanje dostupnosti stranih normativnih dokumenata.

Tablica 2: Prodaja normativnih dokumenata prema izvorniku

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
HRN	4865	8778	7457	7588	9830	6937	6409	5168	6543
ISO	594	701	549	567	328	410	208	172	188
IEC	251	376	242	198	123	101	68	50	28
prEN	130	86	69	43	11	22	15	11	6
DIN	447	441	447	361	141	142	140	42	31
BS	73	90	72	83	47	66	24	27	36
ASTM	61	84	61	126	72	90	64	103	90
GLASILO	183	86	98	62	**	**	**	**	**
PUBLIKACIJE (HR)	585	63	30	57	25	12	4	2	4
OSTALO	100	313	687	571	146	176	157	66	65
UKUPNO	7289	11018	9712	9656	10723	7956	7089	5641	7052

** HZN Glasilo se od broja 6/2008 izdaje isključivo u elektroničkom obliku (u PDF formatu) i besplatno je dostupno na službenoj internetskoj stranici HZN-a (www.hzn.hr)

Slika 6: Prikaz prodaje normativnih dokumenata prema izvorniku

Usporedbom podataka o prodaji normativnih dokumenata u razdoblju od 2005. do 2013. godine može se zaključiti da je 2013. godina pozitivna godina, te da je zaustavljen trogodišnji kontinuirani pad prodaje normativnih dokumenata.

Broj prodanih normativnih dokumenata u 2013. godini porastao je za 25% u odnosu na 2012. godinu, ali je još uvijek za 16,7% manji od prosjeka prodanih normativnih dokumenata za razdoblje 2005. – 2013. g. (Tablica 2: Prikaz prodaje normativnih dokumenata prema izvorniku).

6.16 SUSTAV UPRLJANJA KVALITETOM HZN-a

Godine 2009. HZN je prvi puta proveo certifikaciju sustava kvalitete te je u ožujku 2009. godine dobio CERTIFIKAT CH 09/0395 kvalitete prema normi ISO 9001:2008. Certifikaciju sustava kvalitete provela je podružnica švicarske organizacije SGS. Certifikat je vrijedio do ožujka 2012. godine. Godine 2012. proveden je recertifikacijski audit sustava upravljanja kvalitetom HZN-a pri kojem je potvrđeno da HZN zadovoljava zahtjeve norme HRN EN ISO 9001:2009 za sljedeći opseg aktivnosti Pripremanje, prihvaćanje, izdavanje i promicanje hrvatskih norma i drugih dokumenata i publikacija iz područja normizacije te uključivanje u europske i međunarodne normizacijske proceze. Certifikat je valjan od 21. veljače do zaključno 20. veljače 2015. godine te ostaje na snazi pod uvjetom zadovoljavajućih rezultata nadzornih auditova.

Godine 2013. proveden je redoviti audit sustava upravljanja kvalitetom HZN-a pri kojem nije bilo iskazanih nesuglasnosti i obnovljen je certifikat prema normi HRN EN ISO 9001:2009.

7. FINANCIJSKO IZVJEŠĆE

Za Hrvatski zavod za norme (glava 049/80) planirana su sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2013. godinu (Narodne novine, br.139/2012) u iznosu od 12.274.720,00 kuna (opći prihodi i primici – izvor 11) i projekcije za 2014. i 2015. godinu.

Hrvatski zavod za norme je izradio finansijski plan za razdoblje od siječnja do prosinca 2013. godine u iznosu 12.274.720,00 kuna u skladu s odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 87/2008) i Zakona o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2013. godinu (Narodne novine 139/2012).

Sukladno članku 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12) Ministarstvo financija predložilo je Vladi Republike Hrvatske izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2013. Pri izradi izmjena i dopuna vodilo se računa o mjerama Vlade Republike Hrvatske za smanjenje deficit-a – primjena mjera racionalizacije i štednje. Sukladno navedenom na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske Hrvatski Sabor na sjednici 4. prosinca 2013. godine donio Odluku o proglašenju Izmjena i dopuna državnog proračuna Republike Hrvatske za 2013. godinu i projekcija za 2014. i 2015. godinu (Narodne novine 145A/2013). Navedenom Odlukom umanjena su ukupna sredstva Hrvatskog zavoda za norme za 1.000.000,00 kuna te je izrađen novi finansijski plan u ukupnom iznosu 11.274.720,00 kuna i odobrena preraspodjela u ukupnom iznosu od 150.000,00 kuna unutar pojedinih pozicija u finansijskom planu.

Rashode poslovanja u 2013. godini Hrvatski zavod za norme sveo je u okvire raspoloživih finansijskih sredstava, a mjerama štednje i preraspodjelom sredstava u iznosu od 150.000,00 kuna planiranih u finansijskom planu podmirene su i dospjele obveze.

7.1. PRIHODI

Planirana sredstva koja su odobrena u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2013. godinu (Narodne novine 139/2012 i 145A/2013) u iznosu od 11.274.720,00 kuna su opći prihodi i primici.

U ukupno ostvarenim prihodima 10.359.342,00 kuna sudjeluju opći prihodi i primici u ukupnom iznosu 10.354.806,00 kuna i prihodi po posebnim propisima - namjenski u iznosu 4.536,00 kuna (izvor 43).

Ministarstvo finacija izdalo je suglasnot za korištenje izvora 43 - namjenski prihodi, na temelju članka 50. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 87/08), stavak 4. „da se uplaćene i prenesene, a neplanirane pomoći, donacije, prihodi za posebne namjene i namjenski primici od zaduživanja mogu koristiti prema naknadno utvrđenim aktivnostima i/ili projektima u državnom proračunu“, a radi refundacije troškova uplaćenih obveznih doprinosa od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje / prema člancima 43. i 44. Zakona o doprinosima. Naime Hrvatski zavod za norme sklopio je ugovor s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa jednu polaznicu. Na osnovu navedenog Ugovora Hrvatski zavod za zapošljavanje refundira Hrvatskom zavodu za norme uplaćene obvezne doprinose za mirovinsko osiguranje kao namjenske prihode.

Iz redovite djelatnosti HZN-a izdano je izlaznih računa u iznosu od 3.251.573,25 kuna (HZN ispostavlja predračune, na osnovu uplate šalju se računi pa je naplaćenost 100%). Prihodi koje HZN ostvaruje prodajom norma, naplatom članarine i drugim aktivnostima uplaćuju se u Državnu riznicu pod šifrom 5681, vode se samo u evidencijama HZN-a i na stavci prihoda 65219 u sustavu Državne riznice.

Prihodi 65219 Ostali prihodi državne uprave

PRIHODI	31.12.2012.	31.12.2013.	indeks 2013/2012*100
norme	1.828.694,67	2.182.323,25	120,00
članarine	1.130.150,00	1.069.250,00	95,00
ukupno	2.958.844,67	3.251.573,25	110,00
donacija	102.500,00		
ukupno	3.061.344,67		

7.2. RASHODI

Ukupno planirani rashodi poslovanja za 2013. godinu iznose 11.274.720,00 kuna (opći prihodi i primici - izvor 11).

Rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni su u iznosu 10.359.361,00 kuna odnosno 91,88% od ukupno odobrenih sredstava.

Rashodi prema podacima iz Sustava državne riznice iznose 10.359.342,00 kuna razlika od 19,00 kuna nastala je knjiženjem troška iz blagajne. Naime iz Sustava državne riznice povučeno je više sredstava na stavci službena putovanja nego što je stvarno utrošeno, te su ta sredstva ostala u blagajni odnosno saldo blagajne 01. siječnja 2013. godine iznosio je 58,00 kuna, 31. prosinca 2013. godine iznosio je 39,00 kuna.

Rashodi poslovanja koji čine rashode za zaposlene, materijalne i finansijske rashode izvršeni su 92 % planiranih sredstava.

Udio izvršenih rashoda poslovanja u ukupno izvršenom proračunu za 2013. godinu iznosi 95%.

Rashodi za zaposlene izvršeni su u ukupnom iznosu 6.111.141,00 kuna odnosno 95% planiranih sredstava za rashode za zaposlene. Rashodi za zaposlene izvršeni su prema Zakonu o plaćama u javnim službama i propisanoj proračunskoj osnovici.

Udio izvršenih rashoda za zaposlene u ukupno izvršenom proračunu za 2013. godinu iznosi 59,02%.

Materijalni rashodi izvršeni su 87% planiranih sredstava za materijalne rashode.

Udio izvršenih materijalnih rashoda u ukupno izvršenom proračunu za 2013. godinu iznosi 35,53%.

Značajniji izvršeni materijalni rashodi odnose se na rashode za međunarodne članarine jer HZN plaća članarine međunarodnim organizacijama za normizaciju (ISO i IEC) i europskim organizacijama za normizaciju (CEN i CENELEC), te ovi rashodi čine 41% materijalnih rashoda a njihov udio u ukupno izvršenim rashodima iznosi 15%.

Finansijski rashodi izvršeni su 100% planiranih sredstava za finansijske rashode.

Udio izvršenih finansijskih rashoda u ukupno izvršenom proračunu za 2013. godinu iznosi 0,2 %.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni su 98% planiranih sredstava za rashode za nabavu nefinancijske imovine.

Udio izvršenih rashoda za nefinansijsku imovinu u ukupno izvršenom proračunu za 2013. godinu iznosi 5,25%.

Hrvatski zavod za norme realizirao je rashode za nefinansijsku imovinu:

Šifra	Iznos (kn)
A651002 Administracija i upravljanje	29.261,00
K651011 Informatizacija	514.732,00
Ukupno	543.993,00

HZN je podmirio sve dostavljene fakture prema svojim dobavljačima do 31. prosinca 2013. godine.

7.3. RAZLIKA PRIHODA I RASHODA PREMA SUSTAVU DRŽAVNE RIZNICE

Rashodi ostvareni prema Sustavu državne riznice iznose 10.359.342,00 kuna, dok prema podacima iz Obrasca PR-RAS oni iznose 10.359.361,00 kuna. Razlika između navedenih podataka iznosi 19,00 kuna.

Razlika između prihoda i rashoda iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2013. godinu (Obrazac PR-RAS) i Sustava državne riznice nastala je zbog knjiženja troška iz blagajne. Naime iz Sustava državne riznice tijekom 2012. godine povučeno je više sredstava na stavci službena putovanja nego što je stvarno utrošeno, te su ta sredstva ostala u blagajni odnosno saldo blagajne 01. siječnja 2013. godine iznosio je 58,00 kuna, tijekom godine utrošeno je 19,00 kuna, saldo blagajne 31. prosinca 2013. godine iznosio je 39,00 kuna.

REKAPITULACIJA PRIHODA I RASHODA HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME U 2013. GODINI

PRIHODI	STAVKA	IZNOS
PRIHODI OBRAZAC PR-RAS	6	10.359.342,00
PRIHODI DRŽAVNA RIZNICA	6	-10.359.342,00
UKUPNO RAZLIKA		0,00

RASHODI	STAVKA	IZNOS
RASHODI OBRAZAC PR-RAS	3	10.359.361,00
RASHODI DRŽAVNA RIZNICA	3	-10.359.342,00
UKUNO RAZLIKA (trošak u Obrazcu PR-RAS jer su sredstva utrošena iz blagajne HZN-a)		19,00

ZAKLJUČAK

Hrvatski zavod za norme (HZN) je od 1. siječnja 2010. godine punopravni član Europskog odbora za normizaciju (European Committee for Standardization, CEN) i Europskog odbora za elektrotehničku normizaciju (European Committee for Electrotechnical Standardization, CENELEC). HZN je od 1 siječnja 1994. godine i nacionalna normizacijska organizacija (NSO) član ETSI-ja. Time je HZN ispunio uvjete iz članka 73. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji se odnose na članstvo Republike Hrvatske u specijaliziranim europskim organizacijama za normizaciju (CEN, CENELEC, ETSI).

Danom 31. prosinca 2013.g. broj članova HZN-a bio je 492, a od toga je 51 tijela državne uprave. Upravno je vijeće tijekom 2013. godine održalo ukupno 6 sjednica. Broj službenika bio je 64. Broj tehničkih odbora bio je 191.

Tijekom 2013. godine objavljene su 2427 nove hrvatske norme, 1068 ih je povučeno, a za javnu raspravu je objavljeno oko 2100 dokumenata. Tijekom 2013. godine objavljeno je sedam brojeva HZN e-glasila.

Godine 2013. proveden je redoviti audit sustava upravljanja kvalitetnom HZN-a.

Za 2013. godinu planirana su sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske u iznosu od 11.274.720,00 kuna. Zaključno s 31.12.2013. godine doznačen je ukupan iznos sredstava 10.359.342,00 kuna. Udio izvršenih rashoda poslovanja u ukupno izvršenom proračunu za 2013. godinu iznosi 95%.

U skladu s obvezama HZN-a koje proizlaze iz članstva u europskim organizacijama za normizaciju, HZN je tijekom 2013. godine sudjelovao u radu tehničkih tijela CEN-a i CENELEC-a te na sastancima Upravnog vijeća CEN-a i redovitim i izvanrednim godišnjim skupštinama CEN-a i CENELEC-a. HZN je redovito glasovao o svim radnim dokumentima CEN/BT-a i CENELEC/BT-a kao i o svim radnim dokumentima CEN-a, CENELEC-a i ETSI-ja te o radnim dokumentima tehničkih odbora međunarodnih organizacija u čijem radu HZN aktivno sudjeluje. HZN prati dinamiku razvoja europskih norma te u skladu s tom dinamikom prihvata europske norme u nacionalni normizacijski sustavu u skladu s datumima predviđenim za njihovo prihvatanje. Broj hrvatskih norma na dan 31. prosinca 2013. godine bio je 30246.

Zbog uloge koju uskladene europske norme imaju u provedbi tehničkog zakonodavstva koje se temelji na načelima novoga pristupa, Hrvatski zavod za norme surađuje s ministarstvima i drugim državnim upravnim organizacijama u pripremi popisa odgovarajućih norma koje služe kao tehnička potpora za provedbu toga zakonodavstva.

Tijekom 2013. godine je dovršen posao prihvaćanja, objave i prijevoda norma iz područja graditeljstva (tzv. eurokodova) i započet na izradi prijevoda nacionalnih dodataka tim normama na engleski jezik.

Dovršen je rad na repozitoriju hrvatskih norma u suradnji i uz sufinanciranje Ministarstva gospodarstva.

HZN je bio suorganizator i pokrovitelj niza skupova te aktivno sudjelovao sa stručnim prezentacijama na tim skupovima.

Hrvatski zavod za norme do 31. prosinca 2013. godine podmirio je sve finansijske obveze prema svojim dobavljačima.

Broj: HZN-2-20/2014-MS-1
Zagreb, 11. kolovoz 2014.

